

odborný časopis

sociální služby

cena: 50 Kč / 2 €

III. ročník
Týdne sociálních
služeb ČR

**Evropský
kongres EDE**
se věnoval
tabuizovaným tématům

Hvězdy
podzimního plesu

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XIII.
listopad 2011

Není čas na experimenty

Chraňte kůži svých klientů kosmetikou
Menalind professional

Nutriskin Komplex vytváří na pokožce ochrannou vrstvu a tím ji chrání před škodlivými vlivy. Přispívá k lepší elasticitě kůže a zlepšuje buněčný metabolismus. Obsahuje:

- Esenciální mastné kyseliny
- Aminokyseliny
- Mandlový olej
- Kreatin

Emulze voda v oleji

Zajišťuje hloubkovou a dlouhodobou hydrataci pokožky.

Příjemná svěží vůně
a neutralizér zápachu.

Pumpička pro snadné a úsporné dávkování. Nový tvar se zarážkami zabraňuje proklouzávání.

Menalind®
professional

Pro více informací volejte na bezplatnou linku
800 100 333, navštivte www.hartmann.cz
nebo pište na kontakt@hartmann.cz

Odborný časopis Sociální služby
 Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
 sociálních služeb ČR
 Adresa: Kotnovská 137, 390 01 Tábor
 Tel./fax: +420 381 213 332
 www.socialnisluzby.eu
 www.apsscr.cz
 IČO 604 458 31

Ročník: 13
 Číslo: 11/2011 LISTOPAD
 Cena: 50 Kč / 2 € (cena letních dvojčísle: 69 Kč / 2,8 €)
 Roční předplatné: 538 Kč / 21,6 €
 Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).
 Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
 e-mailem nebo telefonicky na adresu vydavatele
 nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
 resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:
 Šéfredaktor: Zdeněk Kašpárek
 sefredaktor@apsscr.cz
 + 420 606 832 551
 Zástupkyně šéfredaktora: Mgr. Magda Kocábová
 redakce@apsscr.cz
 + 420 606 751 156

Jazyková korekce:
 Mgr. Jana Hanousková
 Za gramatickou správnost cizojazyčných příspěvků
 odpovídají jejich autoři.

Redakční rada:
 Mgr. Petr Brázda
 JUDr. Vladimír Hort
 Mgr. Petr Hanuš
 Mgr. Irena Lintnerová
 Ing. Jiří Horecký, MBA
 Ing. Renata Kainráthová
 Zdeněk Kašpárek
 Mgr. Miroslav Sklenář
 Mgr. David Šourek

Grafické zpracování a tisk:
 RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:
 SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlíbku 1800/77,
 hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,
 www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,
 fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,
 SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:
 MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.
 P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko
 Tel.: 00421/2/67201931-33 predplatne
 e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:
 Neřílí uvedeno jinak:
 Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:
 Zdeněk Kašpárek – Z 11. podzimního plesu

Příspěvky a inzerce:
 Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.
 Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Střípky
 z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktora.
 Za obsah inzerce a PR článků odpovídá zadavatel.
 Nevyžádané rukopisy, fotografie a další podklady
 k příspěvkům se nevracují. Přetiskování krátkých úryvků
 článků je možné pouze s uvedením přesné citace včetně
 názvu a jména autora článku, ročníku, čísla a strany.
 Přetiskování celých článků či jejich částí přesahujících
 jeden odstavec je možné pouze se svolením redakce.
 Sítí kopíí článků je možné pouze zdarma. Uzávěrka
 je vždy 15. dne předchozího měsíce. Další pokyny pro
 autory a inzerynty naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:
 Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018
 ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

- **Vzdělávací projekty APSS ČR** 6
- **Kompetence obcí v soc. oblasti od 1. 1. 2012** 8
- **Adpontes: Kurzy ve vašem počítači** 8
- **Konference o multidisciplinární péči** 10
- **Návštěva islandských partnerů v ČR** 10
- **Podporujeme kvalitu života – proběhl 3. ročník Týdne sociálních služeb ČR** 11
- **Výsledky soutěže Šťastné stáří očima dětí** 12
- **VTáboře se konal III. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR** 14
- **IReSoft: Praktický pomocník nejen pro plánování rozpisů služeb** 16
- **Kongres EDE se věnoval tabuizovaným tématům péče o seniory** 18
- **Management sociálních služeb na Slovensku** 20
- **Hvězdy podzimního plesu – fotoreportáž z 11. podzimního plesu osob se zdravotním postižením** 24
- **Hodnocení zaměstnanců, 3. část** 26
- **Situace rodičů po sdělení dg. smyslové vady dítěte** 28
- **Nepřijetí rodiči je horší než hendikep** 30
- **Cryolab: Kryoterapie – léčba chladem pomáhá překonávat podzimní únavu** 31
- **VOP: Malnutrice jako výzva pro poskytovatele bytových sociálních služeb** 32
- **Linet: Lůžka Latera pomáhají nejen v hospici v Čerčanech** 33
- **Liberecký kraj je pokryt komunitními plány – rozhovor s radním Petráčkem** 34
- **Právní poradna: Zkrácení pracovní doby zaměstnancům** 35
- **Názory, ohlasy: Reminiscenční terapie v praxi** 36
- **AG FOODS: Unikátní řešení pitného režimu** 36
- **Cvičení pro seniory** 38
- **Pro inspiraci: Věnce z ořechů** 38
- **Střípky z domova** 39

8

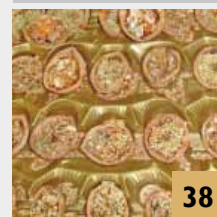
12

18

24

38

39

Dělicí čára
mezi dobrem
a zlem
nevede mezi
NÁMI a JIMI,
ale srdcem
každého z nás.

Alexandr Solženicyn

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTA

Horská dráha

Celý letošní rok je plný jednání k připravovaným legislativním změnám o sociální oblasti. Všichni jsme byli svědky různých úprav a troufám si říci, i velmi překvapivých kroků v průběhu tohoto procesu. Přirovnal bych to k jízdě na horské dráze, kdy se situace a pocity mění každým okamžikem. Nejčastěji se hovořilo o tzv. sociální kartě, o změnách v sociálních dávkách, příspěvcích a změnách na úřadech.

V září byl v Poslanecké sněmovně ve třetím čtení schválen též návrh novely zákona o sociálních službách. S přihlédnutím k aktuální situaci v Parlamentu ČR bude pravděpodobně toto znění již konečné. Nová ustanovení zákona a prováděcí vyhlášky od ledna 2012 zásadním způsobem ovlivní řadu procesů a času na přípravu změn účastníkům kvapem ubývá.

Přeji všem poklidný závěr letošní jízdy s převahou pozitivních dojmů.

Ing. Jiří Procházka
viceprezident APSS ČR pro pobytové služby

EDITORIAL

„O jedné sociálně-kulturní agentuře“

První týdny letošního podzimu byly pro naši redakci, stejně jako pro ostatní kolegyně a kolegy z kanceláře asociace, mimořádně hektické.

Plynule jsme přecházeli z jednoho kongresu do dalšího s občasným zpestřením ve formě (pracovní) účasti na nějakém tom galavečeru, veletrhu či plesu: registrování, fotografování, organizování, evidování, vydávání, sbírání, přenášení, skládání, rozkládání... Běžná redakční práce dostávala na frak, úkoly se kupily, termíny hořely.

Na jedné z výše zmíněných událostí mě jistý externí pozorovatel tohoto dění z řad mých známých oslovil s poznámkou, že se z nás místo odborného subjektu pomalu stává kulturně-společenská agentura. Trochu mě to zamrzelo, zvláště při představě mého počítače, pracovního stolu a redakční podlahy plných nejrůznějších nevyřízených dokumentů. Z hořkobilných úvah mě ovšem vyvedla nečekaná zkušenost. Během 11. podzimního plesu pro osoby se zdravotním postižením na holešovickém Vystavišti jsem se na chvíli ocitl coby fotograf na pódiu a pořizoval snímky zpoza zad hvězd českého popového nebe. Atmosféra, která v „kotli“ pod pódiem vznikla, byla prostě úžasná. Přál bych vám to zažít. Tolik upřímného nadšení, vděčnosti a radosti jsem pohromadě neviděl už hodně dlouho. Ačkoliv sám preferuji muziku výrazně odlišnou, ani se mi nechtělo dolů k našemu stolu.

Už chápu interprety, kteří se na podobná vystoupení těší a rádi se mezi své fanoušky z řad hendikepovaných tanečníků a posluchačů vrací. Uvědomil jsem si při tom, že sociální služby nejsou jen o ubytování, stravování, hygieně či terapiích, případně ruských kuželkách. Připravit klientům (i pracovníkům ☺) skvělou zábavu, nevšední zážitek, který by jim určitě záviděli i mnozí mimo zařízení sociálních služeb, k nim patří taky. Odvážuji se dokonce tvrdit, že je to „terapie“, která má účinky lepší než leckterá odborná léčebná metoda. Tak ať se takovým akcím daří i nadále. A vy nám prosím pro tentokrát odpusťte poněkud bulvárnější titulní stranu – možná to tak na první pohled nevypadá, ale k sociálním i Sociálním službám patří.

Zdeněk Kašpárek
šéfredaktor

Jedinečná nabídka lůžek LINET

Ušetřete finance i energii personálu

Elektricky polohovatelná lůžka doplněná antidekubitní matrací jsou ideálním řešením pro klienty s omezenou pohyblivostí. Výrazně usnadňují práci personálu a klientům poskytují mimořádný komfort.

Nyní při jejich objednání získáte jedinečné bonusy.

Altura Domea

Objednejte si 10 lůžek Altura Domea doplněných matracemi Prema a získáte **zdarma luxusní lůžko Latera Thema** včetně nožního ovladače laterálního náklonu a matrace Prema, **v hodnotě téměř 100 000 Kč.**

456 060,- vč. DPH

Sentida

Lůžko Sentida s výškou ložné plochy pouhých 25 cm, s průběžnými postranicemi, včetně matrace Prema, hrazdy a rukojeti – **s úsporou 7 842 Kč.**

39 975,- vč. DPH

Latera Thema

Ke každému lůžku Latera Thema **nožní ovladač oboustranného laterálního náklonu** (v ceně 5 489 Kč) **a antidekubitní matrace SimCair Icon** (v ceně 16 500 Kč) **zdarma.**

86 900,- vč. DPH

**Kontaktujte svého obchodního zástupce nebo akční sety
objednávejte e-mailem: obchodcr@linet.cz**

Akce platí do konce ledna 2012. Ceny nezahrnují dopravu.

Aktuální nabídka seminářů Institutu vzdělávání APSS ČR

název semináře	termín	místo	lektor
Úvod do standardů kvality v pečovatelské službě	24. 11. 2011	Praha	Ing. Renata Kainráthová
Příprava poskytovatelů sociálních služeb na inspekci kvality	24. 11. 2011	Plzeň	Mgr. Lucie Bicková
Psychobiografický model prof. E. Böhma (Vídeň), Specifický model péče o seniory se symptomy demence	29. 11. 2011	Praha	PhDr. Eva Procházková
Psychologie sebeobrany pro pracovníky v sociálních službách	29. 11. 2011	Plzeň	Mgr. Bc. Marek Šulc
Přátelská místa	29.–30. 11. 2011	Praha	Mgr. Pavel Wiener Mgr. Renata Rucká
Úvod do standardů kvality v pečovatelské službě	30. 11. 2011	Plzeň	Ing. Renata Kainráthová
Úvod do problematiky opatrovnictví	30. 11. 2011	Praha	Ing. Bc. Alice Švehlová
Příprava poskytovatelů sociálních služeb na inspekci kvality	1. 12. 2011	Praha	Mgr. Lucie Bicková
Úvod do problematiky opatrovnictví	1. 12. 2011	Plzeň	Ing. Bc. Alice Švehlová
Vykazování zdravotní péče zdravotním pojišťovnám	2. 12. 2011	Praha	MUDr. Libor Svět, MBA
Alternativní a augmentativní komunikace a její praktické využití uživateli sociálních služeb	13. 12. 2011	Plzeň	Mgr. Irena Lintnerová
Úvod do problematiky opatrovnictví	13. 12. 2011	České Budějovice	Ing. Bc. Alice Švehlová

Více informací o seminářích najdete na www.apsscr.cz
v sekci **INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ.**

Hlavní partner
Institutu vzdělávání APSS ČR

Konference církevních poskytovatelů

Kdy: úterý 29. listopadu 2011

Kde: Palác Charitas, Karlovo nám. 5, Praha 2

Cena: od 100 Kč pro členy APSS ČR,
990 Kč pro nečleny APSS ČR

Přihlášení: www.apsscr.cz,
menu „Konference“

Program

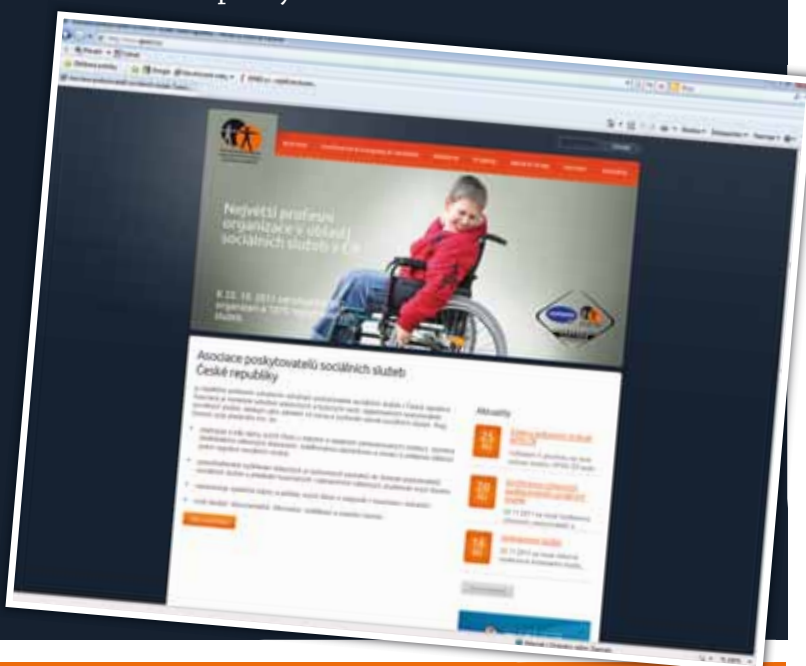
- Zahájení (Z. Kašpárek)
- Představení činnosti APSS ČR (J. Horecký)
- Diakonie ČCE. Křesťanský pohled na člověka jako východisko kvality. (D. Šourek)
- Slezská diakonie. Podpora etických hodnot v soc. službách. (Z. Filipková)
- Základní principy při duchovním doprovázení umírajícího člověka (L. Nadová)
- Duchovní programy a služba v domovech pro seniory (F. Štojdil)
 - ADRA. Dobrovolnictví v soc. službách. (D. Hoferková)
- Židovská obec v Praze. Péče o seniory přeživší Šoa – specifické programy. (Z. Peterová)
- Armáda spásy. Křesťanský aspekt služby lidem bez domova. (A. Plachý)
 - Charita ČR. Ekonomika církevních poskytovatelů soc. služeb. (O. Haičman)

Účastníkům bude vydáno osvědčení o 4 hodinách celoživotního vzdělávání dle § 111, zákona č. 108/2006 Sb., o soc. službách.

Spuštěn nový web APSS ČR

Od října 2011 můžete navštívit nové webové stránky Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Členové APSS ČR k 31. 10. 2011: 862 organizací • 1975 registrovaných služeb

+ pevná a stabilní buková konstrukce
se snímatelným pratelným potahem / antibakteriální úprava SANAPUR

+ odnímatelný stolek

+ praktický držák
berlí a holí

+ kolečka s brzdícím
mechanismem

+ vyklápěcí opěrka nohou

køeslo 363 674 H

POMÁHÁME KVALITOU

Rozdílné názory na sociální reformu

v otázce kompetencí obcí v sociální oblasti

V táborském Hotelu Dvořák se dne 4. 10. 2011 konala odborná konference s názvem „Kompetence obcí v sociální oblasti po 1. 1. 2012 aneb Jak se dotkne sociální reforma samosprávy“. Setkání připraveného Asociací poskytovatelů sociálních služeb České republiky, Sdružením tajemníků městských a obecních úřadů České republiky a městem Tábor se zúčastnilo na 150 tajemníků a vedoucích odborů sociálních věcí městských a obecních úřadů, dalších představitelů státní správy a samosprávy, zástupců poskytovatelů sociálních služeb, politiků a odborníků.

Jednotlivé příspěvky ukázaly, jak odlišně danou problematiku vnímají zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, resp. Úřadu práce ČR, a zástupci samospráv. Zastánci reformy poukázali na výhody přechodu kompetencí v oblasti výplat nepojistných sociálních dávek z obcí na Úřad práce ČR, které spočívají především v úspoře nákladů, sjednocení shromažďování dat o klientech, omeze-

ní zneužívání dávek a uvolnění sociálních pracovníků obcí od administrativy ve prospěch jejich přímé práce s klientem.

Naproti tomu zástupci samospráv vnímají reformu spíše negativně. Jejich kritika se týkala mj. nedostatku řady potřebných informací, existenční nejistoty mezi pracovníky obcí, způsobu vypořádávání se s námitkami vůči reformě či faktu, že nikdy nebyly vyčísleny náklady nutné na realizaci reformy, vč. nákladů na zavedení tzv. sociálních karet a nutných změn informačního systému státní správy. Odpůrci reformy poukázali také na skutečnost, že zatímco předchozí reforma (2002) vedla k decentralizaci moci a uplatnění principu subsidiarity, což umožnilo provázání výplaty sociálních dávek se sociální prací obce, nová reforma bez vyhodnocení reformy předchozí vede k pravému opaku a v důsledku znamená vzdálení se občanům.

Diskuse přinesla řadu dotazů ke konkrétním situacím a jevům, které s reformou souvisí a které budou muset pracovníci obcí řešit. Ze strany MPSV jim byla přislíbena maximální součinnost a včasné dodání všech potřebných informací.

Zdeněk Kašpárek ■

PR ČLÁNEK ADPONTES

E-UCEBNA.CZ KURZY VE VAŠEM POČÍTAČI

Pracovníci v sociálních službách začínají objevovat e-learning, moderní formu vzdělávání s využitím počítače a internetu. Jaké jsou výhody této formy vzdělávání? Na kurz není potřeba nikam jezdit, člověk studuje v pohodlí svého domova, svým vlastním tempem. Studující mají k dispozici názorné studijní texty s množstvím příkladů a modelových situací, pracovní listy a videoukázky. V průběhu kurzu odpovídají na různé otázky a na závěr absolvují závěrečný test. V rámci diskusního fóra mohou probírat své otázky s ostatními studujícími nebo s lektory. Mezi důležité výhody patří též výrazná finanční úspora oproti klasické formě

vzdělávání. Kurz absolvovaný formou e-learningu lze doplnit klasickým kurzem vedeným lektorem. V této kombinaci lze e-learning započítat i do povinného vzdělávání.

Jedním z prvních portálů, který nabízí kurzy speciálně určené pro sociální služby, je e-ucebna.cz. Zájemci zde naleznou kurzy na téma individuální plánování, práva a povinnosti uživatelů

sociálních služeb a práce s rizikem v sociálních službách. U zrodu projektu stál Mgr. Jiří Sobek, ředitel vzdělávací agentury Adpontes. „V tomto projektu jsem mohl spojit své zkušenosti pedagogické, sociální a technické do jednoho nového celku. E-learning dává možnost předávat nové znalosti i dovednosti zábavným a interaktivním způsobem. Láká mě kombinace textů, obrázků, filmů. Důležitá je pro mě i ověřitelná kvalita studia. Díky on-line administraci kurzů lze velmi dobře poznat, kdo se studiu kurzů věnoval skutečně poctivě a do hloubky,“ říká k projektu Jiří Sobek. A jaký kurz je mezi studenty nejoblíbenější? V tuto chvíli jednoznačně vítězí série kurzů na téma individuální plánování.

Více informací můžete získat na www.adpontes.cz.

NOVINKA:

Obojživelná obuv Bonno Beany.

Lehkou pracovní obuv Bonno Beany dobře uplatníte jak v suchých, tak ve vlhkých provozech. Nepřizpůsobujete se vy jí, nýbrž ona vašim nohám. Je vyráběna z ultralehkého materiálu s tvarovou pamětí, takže botu na chodidle takřka nevnímáte.

beany®

Přezujte do pohodlí.

Obuv **Bonno Beany®** je neobyčejně měkká a pohodlná.

Je testována a schválena jako **lehká pracovní obuv**.

Splňuje parametry ČSN EN ISO 20347.

Materiál obuvi je odolný vůči bakteriím a zápachu.

Uvnitř boty se neusazuje vlhkost, a voda tak obuv nepoškozuje.

Podrážka je testována na protiskluznost a splňuje normu SRA.

Účinně tlumí nárazy a vibrace při došlapu.

Nezanechává na podlaze šmouhy.

Ventilační otvory zaručují dobré provzdušňování a komfort.

Obuv je snadno omyvatelná vodou.

Jednoduše se udržuje.

Civilní vzhled a moderní design.

Objednávky na adrese:

BONNO GASTRO SERVIS s.r.o.

Husova 523

370 21 České Budějovice

bonno@bonno.cz

BONNO®

Manažerky islandských partnerských organizací navštívily Českou republiku

V době od 18. do 23. září do České republiky zavítaly již podruhé manažerky domovů pro seniory z Islandu. Zástupkyně partnerských organizací APSS ČR postupně navštívily několik moravských zařízení pobytových sociálních služeb pro seniory: DpS Slunečnice v Ostravě-Porubě, DpS Kociánka v Brně – Králově Poli a DpS Velké Meziříčí. Dalším bodem jejich programu bylo přijetí na Krajském úřadu Kraje Vysočina, kde jim radní pro sociální záležitosti Mgr. Krčál a jeho spolupracovníci připravili velmi fundovanou prezentaci cílů, priorit a činnosti kraje v sociální oblasti.

Kromě těchto aktivit a atraktivního kulturně-společenského programu partnerskou delegaci čekalo také vyhodnocení certifikace islandských domovů pro seniory Značkou kvality v sociálních službách, která proběhla v srpnu tohoto roku. Manažerky islandských

Ředitelky islandských domovů pro seniory si z České republiky odvezly také certifikáty systému Značka kvality

zařízení si tak s sebou z České republiky odvezly kromě množství odborných informací a hezkých zážitků také certifikáty, které formou „hvězdiček“ ilustrují

kvalitu jejich zařízení. Nutno dodat, že vyhodnocení islandských domovů dopadlo na výbornou.

Zdeněk Kašpárek ■■

Odborná konference

Multidisciplinární péče o pacienty s nervosvalovými onemocněními

O jediné konferenci proběhla ve dnech 16.–18. září 2011 na Zdravotně sociální fakultě v Českých Budějovicích.

Konference k tématu nervosvalových onemocnění (spinální svalové atrofie a svalové dystrofie) zprostředkovala nový pohled na multidisciplinaritu v přístupu péče o děti s tímto závažným progresivním a dosud nevyléčitelným onemocněním.

Hlavním organizátorem konference bylo občanské sdružení Kolpingova rodina Smečno, které v rámci projektu Podpora rodin s onemocněním SMA poskytuje sociální služby a doprovázení rodinám s dětmi s tímto postižením. Odbornou spolupráci poskytla Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích a Klinika dětské neurologie 2. lékařské fakulty UK Praha a Fakultní nemocnice Motol. Finanční záštitu poskytla Nadace Sirius. Odborným garantem konference byla Doc. MUDr. Miluše Havlová, CSc.

Konference se zúčastnilo 190 odborníků různých profesí, kteří se na péči o osoby s nervosvalovým onemocněním podílejí (lékaři různých specializací, zdravotní sestry, fyzioterapeuti, ergoterapeuti, logopedi, speciální pedagogové, sociální pracov-

níci). Ojedinelá je účast 25 rodin s dětmi s nervosvalovým onemocněním na této konferenci a možnost sdílení různých zkušeností a pohledů na komplexní péči.

Vzácným hostem konference byla prof. Dr. Louise Simard z University Manitoba Kanada, která upozornila na nutnost screeningu nervosvalových onemocnění u nově narozených dětí.

Cílem konference bylo zprostředkovat nejnovější poznatky z výzkumu a dále představit nové přístupy v multidisciplinární péči.

V rámci doprovodného programu proběhl společenský večer v Dětském centru Arpida, benefiční představení Pinocchio a výstava fotografií. Po celou dobu odborného programu zajišťovali asistenti přímou péči o děti s nervosvalovým onemocněním a pro děti byl připraven psycho-relaxační a terapeutický program (zdravotní klaun, PC koutek, muzikoterapie, logoterapie, canisterapie, tvořivé dílny aj).

Sborník z konference a více o projektech na podporu dětí se spinální svalovou atrofií najdete na stránkách www.dumrodin.cz.

Helena Kočová, Dagmar Světlíková
koordinátorky projektu Podpora rodin s onemocněním SMA ■■

Podporujeme kvalitu života

V polovině října již potřetí proběhl Týden sociálních služeb ČR

Od 10. do 16. října proběhl pod heslem „Podporujeme kvalitu života“ již 3. ročník Týdne sociálních služeb ČR. Projekt tradičně vyhlašovaný Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a Ministerstvem práce a sociálních věcí nabídl řadu aktivit, jejichž společným cílem bylo představit veřejnosti náročnou a zodpovědnou práci desetitisíců zaměstnanců sociálních služeb. Ti pomáhají formou, která zachovává lidskou důstojnost, ctí individuální potřeby a posiluje schopnost začleňování do společnosti v přirozeném sociálním prostředí, řešit nepříznivou sociální situaci přibližně 700 000 uživatelů z řad seniorů, osob se zdravotním postižením či osob ohrožených sociálním vyloučením.

V rámci Týdne sociálních služeb ČR již druhým rokem proběhlo vyhlášení výsledků celostátní výtvarné soutěže „Šťastné stáří očima dětí“, na které se jako vyhlášovatelé kromě APSS ČR a MPSV podílely také Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Svaz měst a obcí ČR. Autorům vítězných děl předali v úterý 11. října ve 13.00 hodin v budově MPSV ocenění ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek a akademický malíř Kristian Kodet. Více o této soutěži naleznete na webových stránkách www.stastne-stari.cz.

Součástí Týdne sociálních služeb byl tradičně také Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR, který pod záštitou ministra Jaromíra Drábka a hejtmána Jihočeského kraje Jiřího Zimoly a za účasti cca 600 zástupců zřizovatelů a poskytovatelů sociálních služeb, odborníků, politiků a zahraničních partnerů ze Slovenska

a Estonska proběhl ve dnech 13. a 14. 10. v Táboře v prostorách Hotelu Palcát a Jihočeské univerzity. Jednotlivé příspěvky se tentokrát týkaly především zdravotnické a sociální reformy, reformy veřejné správy a optimalizace sítě sociálních a zdravotnických služeb. Galavečer, který zakončil první jednací den, měl na programu např. předání certifikátů „Značka kvality“ několika domovům pro seniory, předání ocenění „Sociální pracovník roku“, „Pracovník v sociálních službách roku“ a ocenění „Za přínos v sociálních službách“. Druhý jednací den kongresu byl věnován setkáním 6 odborných sekcí a pracovních workshopů.

S Týdnem sociálních služeb ČR bývá již tradičně spojen také celostátní Den otevřených dveří, do kterého se 11. a 12. 10. zapojilo více než 450 zařízení sociálních služeb po celé republice.

V pátek 14. 10. se konal v Poslanecké sněmovně PČR kulatý stůl MPSV a podvýboru pro osoby se zdravotním postižením a sociálně potřebné na téma „Diskuse a otázky k sociální reformě I.“. Týden sociálních služeb ČR zastřešil i řadu místních a regionálních doprovodných aktivit, jako např. festival Moudrost stáří na plátně v Mnichově Hradišti, Perličky z historie města Písku, FOUR SEASONS a Dny pro rodinu v Jihlavě, konferenci Dobrovolnictví mladých lidí v sociálních službách v Brně aj.

O dalších aktivitách Týdne sociálních služeb naleznete informace na adrese www.tyden-socialnich-sluzeb.cz. Soutěži Šťastné stáří očima dětí a III. výročnímu kongresu poskytovatelů sociálních služeb ČR se více věnujeme na jiných místech tohoto čísla.

Zdeněk Kašpárek

Foto: Tabulku a certifikát Značky kvality s plným počtem hvězd na galavečeru Výročního kongresu obdržel z rukou J. Horeckého a M. Čuhajové ředitel Zdravotně sociálních služeb Turnov Jaroslav Cimbál (vlevo)

adpontos

Akreditované kurzy konané
v zařízeních sociálních služeb

1. INDIVIDUÁLNÍ PLÁNOVÁNÍ základní metody a techniky

(2 dny, 16 hodin)

2. Práva a povinnosti uživatelů sociálních služeb

(1 den, 8 hodin)

3. Práce s rizikem v sociálních službách

(2 dny, 16 hodin)

4. Jak pomáhat a nevyhořet

(1 den, 8 hodin)

Více informací

www.adpontos.cz

tel.: 723 176 746 (Tereza Podhorská)
e-mail: podhorska@adpontos.cz

INZERCE

CURATIO[®]

**Vzdělávací agentura akreditovaná
MPSV ČR a MV ČR.**

Nabízíme akreditované vzdělávací
programy pro zaměstnance poskytovatelů
sociálních služeb po celé ČR.

Společně s Vámi připravíme vzdělávací
plán organizace.

**Z naší aktuální nabídky akreditovaných
vzdělávacích programů vybíráme:**

- Alternativní metody komunikace I.
(včetně augmentativních metod)
 - Biografická anamnéza
- (podle ošetř. modelu prof. E. Böhma)
 - Úvod do paliativní péče
v sociálních službách
- Práva uživatelů sociálních služeb
- Prvky bazální stimulace v praxi
- Gerontopsychiatrická péče
 - Péče o imobilní klienty
 - Komunikační bariéry
 - Komunikace v týmu
 - a mnoho dalších ...

Více informací včetně kompletní nabídky
akreditovaných vzdělávacích programů
najdete na www.curatio.cz.

Vzdělávejte s s námi.

Vyhlášení vítězů výtvarné soutěže Šťastné stáří očima dětí

Dne 11. 10. 2011 proběhlo v Praze v budově Ministerstva práce a sociálních věcí slavnostní vyhlášení výsledků výtvarné soutěže Šťastné stáří očima dětí, kterou již druhým rokem pořádá Asociace poskytovatelů sociálních služeb ve spolupráci s MPSV, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Svazem měst a obcí ČR.

Jakub Klištinec z MŠ Ůjezd u Rosic přebírá od Jaromíra Drábka diplom za 1. místo v hlasování veřejnosti

Ú kolem dětí bylo ztvárnit výtvarnou technikou svou představu o starých lidech a stárnutí. Soutěž byla vyhlášena pro děti základních a mateřských škol s cílem pozitivně medializovat stáří jako plnohodnotnou etapu lidského života, odstraňovat předsudky o stáří a přispět k propojení generací. Novinkou letošního ročníku bylo rozdělení do tří kategorií podle věku autora nebo autorky. Do soutěže bylo zasláno více než 1400 výtvarných prací z 226 škol.

O vítězích jednotlivých kategorií se rozhodovalo ve dvou kolech a práce odborné poroty nebyla snadná. Ve finále o vítězství rozhodla sedmičlenná porota složená z výtvarníků a zástupců vyhlášovatelů. Předsedou poroty byl akademický malíř Kristian Kodet, členkami mj. Eva Sýkorová-Pekárková, která reprezentuje IBBY – Mezinárodní sdružení pro dětskou knihu, a také akad. sochařka Alexandra Horová, která je vedoucí výtvarnou redaktorkou nakladatelství Albatros.

V letošním druhém ročníku bylo porotou vybráno a oceněno celkem 17 výtvarných děl a 3 práce vybrala veřejnost prostřednictvím hlasování na webové stránce www.stastne-stari.cz. Odměnu v podobě certifikátu na 5000 Kč od společnosti Hartmann – Rico získaly také školy vítězů jednotlivých kategorií a bylo uděleno i jedno mimořádné ocenění. Kromě diplomů, které děti převzaly z rukou ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka, děti obdržely i věcné dárky od pořádající APSS ČR a sponzorů celé akce, firem Hartmann – Rico, a. s., a Bonno, s. r. o.

Z výtvarných děl, která jejich autoři nepožadují zpět, bude uspořádána putovní výstava po celé České republice. Nejbližší možnost zhlédnutí výtvarných prací budou mít obyvatelé Prachatic v rámci akce Říjen – měsíc pro neziskový sektor a účastníci konference Senior Living v Českých Budějovicích.

Mgr. Magda Kocábová

Markéta Krausová získala 1. místo v kategorii 11-15 let a 2. místo v hlasování veřejnosti

Výsledky soutěže

Hlasování poroty

KATEGORIE DO 5 LET

1. Nikolka Čapková, MŠ Raspenava
2. Kačenka Hromníková, MŠ Raspenava
3. Michaela Tomaníková, MŠ Chrástany
4. Jakub Klištinec, MŠ Ůjezd u Rosic
5. Samuel Dluhoš, MŠ Nádražní, Havl. Brod

KATEGORIE

OD 6 DO 10 LET

1. Kristýna Ševčíková, Křesťanská ZŠ a MŠ Jana Husa, Brno Michal Ožana, ZŠ Emila Zátopka, Kopřivnice
2. Tomáš Gincel, MŠ Radost, Orlová – Lutyně
3. Ríša Crha, ZŠ U Lesa, Karviná-Ráj
4. Kateřina Čáslavská, ZŠ Ke Kateřinkám, Praha 4
5. Jan Brož, ZŠ Obránců míru, Most

KATEGORIE

OD 11 DO 15 LET

1. Markéta Krausová, Gymnázium a SOŠ Jilemnice
2. Lucie Valčíšová, Gymnázium Krnov
3. Tereza Friedová, Michaela Černochová, ZŠ Líbeznice
4. Filip Pazderka, Gymnázium a SOŠ Jilemnice
5. Sandra Papavasilevská, ZŠ T. G. Masaryka, Poděbrady
5. Sandra Papavasilevská, Gymnázium Mírová, Karviná

HLASOVÁNÍ VEŘEJNOSTI

1. Jakub Klištinec, MŠ Ůjezd u Rosic
2. Markéta Krausová, Gymnázium a SOŠ Jilemnice
3. Romana Benešová, ZŠ a MŠ Lišov

MIMOŘÁDNÉ OCENĚNÍ

kolektivní práce Gymnázia Cheb

1. místo kat. do 5 let: Nikolka Čapková, 5 let, Povídám si s dědečkem, MŠ Raspenava

1. místo kat. 11-15 let: Markéta Krausová, 14 let, Láska až navěky, Gymnázium a SOŠ Jilemnice

1. místo kat. 6-10 let: Kristýna Ševčíková, 7 let, Společně u pohádky, ZŠ Jana Husa, Brno

1. místo kat. 6-10 let: Michal Ožana, 8 let, Můj děda se svým psem, ZŠ Emila Zátopka, Koprivnice

Mimořádné ocenění - kolektivní práce studentů Gymnázia Cheb (výřez díla)

Cena veřejnosti, 1. místo: Jakub Klišťeňec, 5 let, Děda hospodář (krmení králíků), MŠ Újezd u Rosic

V Táboře se konal III. výroční kongres poskytovatelů

Pod záštitou ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka a hejtmana Jihočeského kraje Jiřího Zimoly se za účasti prezidentů partnerských asociací ze Slovenska a Estonska ve dnech 13. a 14. října v Hotelu Palcát a prostorách Jihočeské univerzity v Táboře konal v pořadí již III. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Dvoudenní setkání poskytovatelů a zřizovatelů sociálních služeb, odborníků, politiků a představitelů veřejné správy z celé ČR bylo již tradičně součástí Týdne sociálních služeb ČR, projektu vyhlášeného Asociací poskytovatelů sociálních služeb ČR a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Čtvrteční program kongresu nabídl šesti stům účastníkům řadu odborných příspěvků, které se tentokrát věnovaly především problematice sociální a zdravotní reformy a jejich dopadu na poskytování sociálních služeb a činnost státní správy i samosprávy. Za nepřítomnosti ministrů obou zainteresovaných resortů se otázkám reform, transformace lůžkových zařízení a optimalizace sítě sociálních a zdravotnických služeb věnovali 1. náměstci ministrů Vladimír Pavelka (Ministerstvo zdravotnictví) a Vladimír Šiška (Ministerstvo práce a sociálních

Zvláštní ocenění na galavečeru z rukou J. Horeckého a R. Kainráthové obdržel Martin Žárský (uprostřed)

věcí). Reformu veřejné správy v sociální oblasti představil náměstek generálního ředitele Úřadu práce ČR Martin Žárský.

S některými kroky sociální reformy naopak vyjádřil nesouhlas další přednášející, kterým byl náměstek hejtmana Karlovarského kraje a předseda Sociální komise Rady Asociace krajů ČR Miloslav Čermák, který upozorňoval především na stále rostoucí neefektivní vynakládání prostředků na příspěvky na péči a s tímto jevem související nedostatek financí na dotace poskytovatelům sociálních služeb a adekvátní mzdy jejich zaměstnanců. Na tento příspěvek reagoval ředitel odboru sociálních služeb a sociálního začleňování MPSV Petr Hanuš, který přiblížil proces financování a rozdělo-

vání dotací a eliminaci tzv. „zneužívání“ příspěvku na péči označil za jeden z důležitých budoucích úkolů státní správy.

Stejnému problému a také legislativnímu procesu doprovázejícímu změny v oblasti poskytování sociálních služeb se věnovala i poslankyně PSP ČR Lenka Kohoutová.

Mezi další témata kongresu patřilo poskytování sociálních služeb neziskovým sektorem (O. Haičman, ředitel Charity ČR), městy a obcemi (P. Schlesinger, Svaz měst a obcí ČR), naplňování práv osob se zdravotním postižením při poskytování sociálních služeb (P. Ptáčník, Vládní výbor pro zdravotně postižené občany), aktuální situace a úkoly v paliativní péči (J. M. Prokop, Výbor pro lidská práva

Národní cena APSS ČR – pracovník sociálních služeb

I. místo v kategorii „Sociální pracovník roku 2011“

MARTIN HOLUB

Zaměstnavatel:

Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec, Domov Pístina.

Doba praxe:

15 let v sociálních službách, z toho 11 let jako sociální pracovník; u současného zaměstnavatele 2 roky.

Pan Martin Holub působí v sociálních službách již 15 let, poslední dva roky na pozici vedoucího úseku a zástupce ředitele. Otevřeně přistupuje k lidem se zdravotním postižením i ke svým kolegům, jedná s nimi rovně, s citem a nadměrnou trpělivostí. Pan Holub je velmi samostatný, zodpovědný a nebojí se vést a být součástí různých pracovních týmů, jejichž společným zájmem je rozvíjet sociální službu a podporovat její růst a kvalitu. Jen díky svému rozvoji, tvrdé práci a cílevědomosti působí několik let rovněž jako uznávaný lektor, auditor kvality, konzultant nebo člen různých odborných skupin a dlouhodobě podporuje sociální služby také jako dobrovolník.

sociálních služeb ČR

M. Čermák v diskuzi vyjádřil nesouhlas s některými kroky sociální reformy

Zaplněný kongresový sál Hotelu Palcát

Vystoupení mažoretok

a biomedicínu Rady vlády), problematika dlouhodobé péče a determinantů jejího efektivního fungování (L. Průša, ředitel Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí), historie Bazální stimulace (K. Friedlová, jednatelka Institutu Bazální stimulace) nebo specifika poskytování sociálních služeb na Slovensku (M. Dobrotková, předsedkyně slovenské Asociace poskytovatelů sociálních služeb) a v Estonsku (Vambola Sipelgas, prezident estonské asociace ESJN).

Galavečer, který zakončil první jednání den kongresu, připítkem zahájili veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský a prezident APSS ČR Jiří Horecký. Slavnostní program večera obsahoval předání certifikátů „Značka kvality v sociálních službách“ 3 pobytovým zařízením (Zdravotně sociální služby Turnov – domov pro seniory, Sociální služby Lanškroun – domov pro seniory a Domov pro seniory Zlaté Slunce, Ostrava).

Poté šéfredaktor časopisu Sociální služby a editor odborné literatury vydávané APSS ČR Zdeněk Kašpárek představil letos v květnu vydanou publikaci

„Individuální plánování a role klíčového pracovníka v sociálních službách“.

Svou premiéru na galavečeru mělo vyhlášení výsledků soutěže „Národní cena APSS ČR – pracovník sociálních služeb“. První místo 1. ročníku této soutěže v kategorii „Sociální pracovník roku 2011“ získal na základě rozhodnutí odborné poroty Martin Holub z Domova Pístitina (Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec), dalšími odhodnocenými byly Jaroslava Ungrová (Domov Na Výsluní, Hořovice) a Lenka Tužová (Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Pohoda Karviná, Slezská diakonie). V kategorii „Pracovník v sociálních službách roku 2011“ zvítězila Marta Martinátová z Domova Odry, ocenění si v této kategorii odnesly ještě Marcela Kotíková (Radost, domov pro osoby se zdravotním postižením ve Zlíně) a Lada Tvrdíková (Domov Na Hrádku).

Zvláštní ocenění „Za přínos v sociálních službách“ na galavečeru obdržel náměstek generálního ředitele Úřadu práce ČR, donedávna ředitel odboru sociálních služeb a sociálního začleňování MPSV Martin Žárský.

Slavnostní galavečer svým tanečním vystoupením zpestřily děti ze souboru Čiriklore tábořského komunitního centra Cheiron T a mažoretky 2. základní školy ze Sezimova Ústí. O hudební doprovod se postaral Senior Band z Domova důchodců Filipov a skupina Kubát Band, moderátorem večera byl Ivo Apfel z Rádía Impuls.

Druhý den kongresu přinesl účastníkům setkání v 6 odborných sekcích a pracovních workshopech (ekonomicko-provozní, sociální, zdravotní, terénní služby, dobrovolnictví v sociálních službách a projekt E-Qalin), na kterých probíhaly intenzivní diskuse odrážející mnohé z problémů, se kterými se poskytovatelé sociálních služeb potýkají ve své každodenní praxi.

Videozáznam kongresu vč. galavečera, jednotlivé prezentace přednášejících a řadu fotografií můžete v případě zájmu získat na DVD, které si můžete v kanceláři APSS ČR objednat.

Zdeněk Kašpárek

Národní cena APSS ČR – pracovník sociálních služeb

I. místo v kategorii „Pracovník v sociálních službách roku 2011“

MARTA MARTINÁTOVÁ

Zaměstnavatel:

Domov Odry, příspěvková organizace, domov pro seniory.

Doba praxe:

19 let, po celou dobu u současného zaměstnavatele.

Paní Marta Martinátová pečlivě a svědomitě plní svěřené úkoly, dlouhodobě obětavě pečuje o uživatele – seniory a usiluje o zvyšování kvality péče ke spokojenosti uživatelů služeb. Stále se zdokonaluje studiem a samostudiem. Neustále se pokouší nalézt nové způsoby jak zlepšit fyzickou i duševní pohodu seniorů a tyto zkušenosti předává svým kolegům. Od roku 2004 se věnuje provádění bazální stimulace a vede tým 14 pracovníků při poskytování této terapie. Nejlepším ukazatelem její výjimečnosti je pozitivní postoj všech uživatelů (bez výjimky) k její osobě, kdy je chápána jako pracovník pomáhající jim v jejich starostech, bolestech i radostech a dalších plánech při nalézání smyslu života. Disponuje schopnostmi a dovednostmi, jejichž dlouhodobější absence by určitě ochudila nejen život uživatelů, ale i celého domova v Odrách.

Modul Zaměstnanci:

Praktický pomocník nejen pro plánování rozpisů služeb

Zařízení poskytující sociální služby zajišťují péči pro své klienty dnem i nocí, což vyžaduje nepřetržitý provoz a nerovnoměrné rozvržení pracovní doby zaměstnanců. Tento druh provozu však přináší zaměstnavatelům náročnou agendu, jakou je správné vytváření rozpisů služeb. Díky programovému modulu Zaměstnanci informačního systému Cygnus je možné veškerou tuto činnost urychlit a výrazně usnadnit. Plánování nerovnoměrně rozvržené pracovní doby má svá pravidla, která jsou ustanovena v zákoníku práce. I přesto některé organizace tato pravidla nedodržují, a stále se tak například můžeme setkat s proplácením dovolených u pracovníků sociální služby v rozsahu pěti dnů v týdnu od pondělí do pátku, přestože směny jsou naplánovány na zcela jiné dny.

Tvorba dlouhodobých plánů

Současná legislativa v případě nerovnoměrného rozvržení pracovní doby zaměstnanců nařizuje zaměstnavateli povinnost předkládat písemný rozvrh týdenní pracovní doby zaměstnanci, a to nejpozději 2 týdny před začátkem období, na něž je pracovní doba určena. Zaměstnavatel je zároveň povinen vytvářet dlouhodobé plány směn na vyrovnávací období. Podle zákona trvá obvykle 26 týdnů, ale kolektivní smlouvou může být období prodlouženo až na 52 týdnů. Je zřejmé, že plánování služeb až na rok dopředu je komplikovaný proces, který se neobejde bez moderního softwaru. Modul Zaměstnanci je profesionálním nástrojem, který umožňuje dlouhodobý plán automaticky vygenerovat pomocí týdenních nebo čtrnáctidenních šablon na celé vyrovnávací období. Lze z něj navíc snadno čerpat při sestavování měsíčních plánů, jež si může organizace kdykoliv během celého roku snadno přizpůsobit podle svých aktuálních potřeb. Program byl vytvořen tak, aby pracovníkům umožňoval intuitivní práci s plány a zároveň dovozoval snadnou úpravu dat. Program provádí veškeré výpočty a statistiky a sám také upozorní na chyby a rozpory se zákoníkem práce.

Výpočet dovolené

Kvalitní plánování směn má však ještě jeden důvod – dlouhodobé plány jsou totiž důležité pro správný výpočet nároku na dovolenou. U pracovníků s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou nelze dovolenou počítat z tradičních pracovních dnů, za které se považuje 8hodinová pracovní doba od pondělí do pátku. V případě nerovnoměrně rozvržené pracovní doby to jsou dny, které byly podle dlouhodobého plánu stanoveny jako dny, kdy měl zaměstnanec vykonávat směnu. Rozdílů je samozřejmě také délka pracovního dne, která činí až 12 hodin. Bez přesného přehledu o odpracovaných hodinách, tak nelze vypočítat, na kolik dní má pracovník nárok na dovolenou.

Plán směn versus realita

Každá organizace se přirozeně setkává s tím, že vytvořené plány služeb se liší od reálné docházky zaměstnanců. Příprava docházkových výkazů je však možná pouze na základě skutečně odpracovaných hodin. Evidenci docházky pracovníků je možné provádět pomocí docházkových čteček. Čtečky zaznamenají reálné příchody a odchody zaměstnanců a získaná data převedou do programu. Modul Zaměstnanci díky tomu výrazně usnadňuje tvorbu docházkových výkazů. Jednoduše vytvoří přehled odpracovaných hodin, příplatků za víkendy, noční směny, svátky, dovolené a nemoci a další údaje. Díky provázanosti dat upozorní na případné rozdíly skutečné docházky od měsíčního či dlouhodobého plánu.

NABÍDKA PRO ČLENY APSS

Nyní si můžete za zvýhodněných podmínek pořídit modul Zaměstnanci, docházkovou čtečku a přístupové terminály.

Pro zákazníky, kteří modul Zaměstnanci nebo IS Cygnus zatím **nepoužívají**, nabízíme:

- 12 měsíců bezplatného používání modulu Zaměstnanci při objednání docházkové čtečky DSI 400 (čipy) nebo DSI 500 (otisky prstů)
- nebo modul Zaměstnanci na 6 měsíců zdarma při podpisu smlouvy do konce roku 2012

Pro zákazníky, kteří modul Zaměstnanci již **používají**, nabízíme:

- možnost pořízení biometrické docházkové čtečky DSI 500 na otisky prstů za zvýhodněnou cenu 19 990 Kč bez DPH (sleva 7 000 Kč)
- nebo slevu ve výši 20 % na pořízení přístupových terminálů.

Akce trvá do 31. 12. 2011.

Tvorba mezd

Vytváření plánů služeb a evidence docházky zaměstnanců výrazně usnadňuje tvorbu podkladů pro mzdy. Modul Zaměstnanci je totiž propojen s více než 20 mzdovými programy, které jsou běžně využívány v zařízeních sociálních služeb. Přenášet lze jak dlouhodobé plány, tak zpracované docházkové měsíční výkazy. Mzdová účetní nemusí ručně prepisovat množství údajů z plánů v papírové podobě nebo excelovských tabulek. Díky tomu je tvorba mezd hotová během chvilky.

Profesní rozvoj zaměstnanců

Oblast sociálních služeb je oborem, ve kterém je nezbytné získávání nových poznatků a výměna zkušeností. MPSV vytvořilo požadavky pro profesní růst zaměstnanců, které jsou obsaženy ve Standardu č. 10. Nástroje modulu Zaměstnanci byly vytvořeny tak, aby organizacím pomohly při naplňování tohoto standardu. Na tvorbě se podílela PhDr. Marie Hermanová, lektorka akreditované vzdělávací instituce CURATIO. Program umožňuje sledování vzdělávání zaměstnanců, tvorbu vzdělávacího plánu organizace i individuálních vzdělávacích plánů zaměstnanců. U každého pracovníka lze sledovat naplnění zákonných požadavků na jeho další vzdělávání. Výhodou je i možnost hodnotit zaměstnance podle 16 kritérií ve třech úrovních, a to sebereflexe, hodnocení přímým nadřízeným a mezi kolegy navzájem. Novinkou říjnové aktualizace je pak možnost vytvářet vlastní sady otázek pro různé skupiny zaměstnanců.

Export dat na MPSV

Velkou administrativní zátěž pro poskytovatele sociálních služeb znamená statistické vykazování dat na MPSV. Díky funkcím informačního systému Cygnus je možné jednoduše připravit data o zaměstnancích i klientech a následně je elektronickou cestou přenést přímo do portálu MPSV. Celý proces tak lze provést v několika snadných krocích. Primární výhodou tohoto řešení je, že dokáže bez složité přípravy rychle vygenerovat požadovaná data. A zároveň hromadné nástroje práci s vykazovanými daty výrazně usnadňují. Systém je intuitivní a nedovolí pracovníkům udělat chybu, protože před konečným vytvořením dávky je vždy provedena kontrola úplnosti a správnosti dat.

Modul Zaměstnanci, součást informačního systému Cygnus, byl vytvořen přímo na míru potřeb poskytovatelů sociálních služeb. Tento modul včetně docházkových čteček používají již stovky zařízení po celém území České i Slovenské republiky. Přidejte se k nim a usnadněte si práci.

informační systém

CYGNUS

DOCHÁZKOVÉ ČTEČKY

Zpracování skutečné docházky zaměstnanců, tvorba podkladů pro mzdy, identifikace otiskem prstu nebo čipem, moderní čtečky s barevným displejem...

NOVINKA

PŘÍSTUPOVÝ SYSTÉM

Zabezpečení místností, oddělení nebo budovy, komfortní řešení pro vyšší bezpečnost, identifikace otiskem prstu nebo čipem...

STRAVOVACÍ SYSTÉM

Automatizace objednávání a vydávání jídel pomocí čipů, výběr variant, oboustranný výdejní terminál, evidence nevydaných porcí...

PŘENOSNÉ TERMINÁLY

Průkazné informace o poskytnutí péče díky přenosným terminálům na čárové kódy, podklady pro statistické vykazování...

již více jak **500** referencí
v České & Slovenské republice

Předvedeme

Vyžádejte si u našeho obchodního zástupce osobní předvedení systému přímo ve Vašem zařízení, abyste se mohli sami přesvědčit, jaký přínos pro Vás bude mít zavedení IS Cygnus.

Kontakt

IReSoft, s.r.o.
Cejl 62
602 00 Brno

Tel.: +420 543 215 460
Fax: +420 543 214 572
info@iscygnus.cz

MODULY

IS Cygnus je komplexní informační systém pro poskytovatele sociálních služeb vyvíjený již od r. 1991. Systém se skládá z osmi navzájem propojených modulů a několika typů terminálů a čteček.

SOCIÁLNÍ ČÁST

Kompletní evidence klientů a žadatelů, výpočet předpisů úhrad, vratky, finanční a hmotná depozita, výplatnice, vyúčtování, přehled přítomnosti...

DOKUMENTACE KLIENTA

Individuální plány, plány péče, ošetřovatelské a rizikové plány, ordinace léků, formuláře, realizace péče přenosnými terminály, průběh a hodnocení péče...

VYKAZOVÁNÍ NA ZP

Požizování a vykazování výkonů odborností 913, 004, 902 a 925, tisk poukazů ORP i DP, vyúčtování cest, opravné dávky, načítání výkonů z dokumentace klienta...

STRAVOVACÍ ČÁST

Jídelní lístky, normování receptur, rozборы, výdejky, spotřeba a stravovací normy, objednávky a vyúčtování stravného, nutriční hodnoty a rozборы...

SKLADY

Vedení libovolného počtu skladů metodou průměrných cen, ceny bez DPH nebo vč. DPH, příjmy, výdejky, uzávěrky, inventury, výkazy...

ZAMĚSTNANCI

Evidence zaměstnanců, rozpisy služeb, zpracování docházky vč. čteček, exporty do mzdových systémů, hodnocení zaměstnanců, vzdělávací plány a aktivity...

MAJETEK

Evidence dlouhodobého hmotného, nehmotného a drobného majetku. Účetní odpisy, zařazovací a vyřazovací protokoly, místní seznamy...

MANAŽERSKÁ ČÁST

Statistické vykazování na MPSV, přehledy, grafy a informace z jednotlivých modulů, míra využívání systému, upozornění na slabá místa...

Evropský kongres EDE

se věnoval tabuizovaným tématům dlouhodobé péče o seniory

Kongresový sál hotel Clarion

Estonský večer byl atraktivní pozvánkou na příští kongres EDE konaný v Talinu

Prezident EDE W. Schlüter

Pod záštitou předsedy vlády České republiky Petra Nečase se od 29. září do 1. října 2011 konal v pražském hotelu Clarion 12. evropský kongres EDE – Evropské asociace ředitelů a poskytovatelů služeb dlouhodobé péče o seniory (European Association for Directors and Providers of Long-Term Care Services for the Elderly), jehož přípravou byla pověřena Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.

Programu vlastního kongresu předcházela ve čtvrtek dopoledne workshop SAVE AGE, tedy mezinárodní evropské iniciativy, jejímž cílem je vývoj a zavedení opatření vedoucí ke snížení spotřeby energií v zařízeních dlouhodobé péče a současnému snížení emisí. Projekt využívá již existující síť EDE. Je do něj zapojeno 13 partnerských subjektů v 10 státech EU, postupně se počítá se zapojením 24 000 domovů pro seniory zahrnutých ve struktuře EDE. V rámci projektu bude vyškoleny na 540 pracovníků, kteří získají kvalitní know-how použitelné v jed-

notlivých zařízeních sociálních služeb. Již nyní projekt disponuje velkou řadou příkladů dobré i špatné praxe hospodaření s energiemi v jednotlivých účastnických zemích a množstvím relevantních dat.

Vlastní kongres zahájil v 15.00 hodin přivítáním jeho účastníků prezident APSS ČR Jiří Horecký. Úvodní projev patřil prezidentovi EDE Wilfriedu Schlüterovi. Ten stručně představil jednotlivá témata kongresu: náklady na péči, demence, sexualita ve stáří, násilí v zařízeních dlouhodobé péče, smrt a umírání, problémy personalistiky a příjmy ředitelů zařízení.

Poté J. Horecký přednesl zdravici ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka, po níž se slova ujal bývalý český ministr práce a sociálních věcí, předseda vlády a evropský komisař Vladimír Špidla. Ten v souvislosti s aktuální situací kolem sociální reformy konstatoval, že poskytování sociálních služeb je oblastí, ve které je jakékoliv experimentování velmi nebezpečné. Mj. také upozornil na to, že se nestačí zabývat pouze otázkou pomoci potřebným, ale také pomoci pomáhajícím. Ocenil pořádání obdobných událostí, jako byl kongres EDE, a doslova uvedl, že takováto setkání „otevrají srdce a vyhánějí hříchy arogance“.

Poté již začala odborná část kongresu, ve které se jednotliví odborníci z několika zemí Evropy po tři kongresové dny věnovali formou přednášek konkrétním tabuizovaným tématům.

Program kongresu byl doplněn také dvěma společenskými událostmi. Čtvrté večer byl v režii estonské asociace, která formou prezentace národního folklóru, hudby a gurmánských specialit představila místo konání příštího evropského kongresu EDE, který se za 2 roky uskuteční v hlavním městě Estonska – Talinu.

Pátečního Galavečera naplněného atraktivním hudebním programem a skvělým pohoštěním se pak zúčastnil i ministr práce a sociálních věcí ČR Jaromír Drábek, který také krátce pozdravil přítomné. Kromě jeho vystoupení obsahoval Galavečer ještě jednu významnou událost: slavnostní předání ocenění za dlouholetou práci ve vrcholných orgánech EDE přispívající ke zkvalitňování sociálních služeb v České republice. To z rukou prezidenta APSS ČR Jiřího Horeckého obdržel Martin Dürer, ředitel Domova důchodců Hradec Králové, který se pražským kongresem se svou činností ve výkonném výboru EDE rozloučil.

I přes nemalou organizační a obsahovou náročnost evropského kongresu EDE se APSS ČR zhostila jeho přípravy na výbornou a kongres se tak stal nejen důstojným setkáním kvalitně zpracovávajícím palčivá témata dlouhodobé péče o seniory v zemích EU, ale i dobrou vizitkou České republiky a jejích poskytovatelů sociálních služeb.

Zdeněk Kašpárek ■

Rozhovor s Mgr. Martinem Dürrerem

dlouholetým členem výkonného výboru EDE, čerstvým držitelem ocenění za dlouhodobou práci v EDE přispívající k rozvoji sociálních služeb v České republice

Jak a kdy jste přišel do kontaktu s EDE?

Můj první kontakt s EDE neproběhl v České republice, ale v Holandsku, kde jsme od roku 1994 realizovali česko-holandský projekt, o kterém jste se zmiňovali již v zářijovém čísle časopisu. Holanďtí kolegové byli v té době v EDE velmi aktivní. Proto jsme pojali myšlenku začlenit také české ředitele domovů pro seniory do této asociace. První skupinu, která se do EDE zapojila, tvořilo 36 nadšenců. Chtěli jsme ukázat úroveň sociálních služeb v České republice, konfrontovat naše názory s kolegy z ostatních zemí a využít Chartu práv a svobod vyhlášenou na 3. kongresu EDE v Maasrichtu v roce 1993.

Jaké byly první formy spolupráce českých ředitelů s EDE?

Rád bych vyzdvihl přínos prvního prezidenta EDE Michiela Koka. V době, kdy česká asociace vznikala, do ČR opakovaně přijel, zúčastnil se Valné hromady a na půdě MPSV ČR se snažil vysvětlit, jak důležité je, aby u nás asociace vznikla a fungovala. Objasňoval tehdy, že nemusí být jen oponentem ministerstva, ale i jeho partnerem. Tedy platformou pro výměnu názorů a spolupráci.

Intenzivně pracoval i se Slovenskem. Vazby mezi námi byly v devadesátých letech velmi těsné a Slováci byli členy EDE dokonce ještě dříve než my. Dnes bohužel národní asociaci, která by je v EDE zastupovala, nemají.

Jakým způsobem se vlastně APSS ČR stala členem EDE?

Spolupráce s EDE se dlouhou dobu týkala již zmíněné skupiny 36 ředitelů domovů důchodců. Po tom, co se EDE otevřela i jiným poskytovatelům dlouhodobých sociálních služeb, vytvořil se prostor pro vstup celé české asociace. Museli

jsme samozřejmě splnit všechny podmínky pro členství v EDE. Naše stanovy byly kvalitní, i ostatní požadavky jsme splnili poměrně snadno.

Sám jste dlouho působil ve vrcholných orgánech EDE. Ve kterých a v jakém období to bylo?

Od dubna 1999 jsem působil jako zástupce České republiky v generální radě EDE. Po čtyřletém působení mě zástupci 18 členských zemí na kongresu v Paříži zvolili do výkonné rady. Posledních 5 let jsem v ní vykonával funkci sekretáře.

Co činnost výkonné rady obnáší?

Výkonná rada řídí EDE mezi jednotlivými shromážděními generální rady. Generální rada se schází dvakrát ročně, výkonná čtyřikrát. Hlavním úkolem výkonné rady je tvořit strategii rozvoje EDE a chystat pro generální radu materiály reagující na vývoj a potřeby jednotlivých členských zemí. Důležitým bodem, za který jsem zodpovídal já, bylo rozšiřování EDE. Nové členské organizace EDE získala v Polsku, Litvě, Lotyšsku a Estonku.

Jak velký vliv EDE v evropských strukturách vlastně má? Jak úspěšný je její lobbying, co se týče například změny evropské legislativy?

EDE vznikla pro obhajobu zájmů ředitelů a klientů. Vývoj se má dít ve spirále ke stále vyšším úrovním, takže se od prostého připomínkování návrhu zákonů přešlo k lobování. Je třeba ale říci, že sociální legislativa v EU je ve výhradní kompetenci jednotlivých členských států. Z tohoto důvodu se hlavně snažíme o to, aby se naše členské

země mohly poučit z dobrých zkušeností a vyvarovat se chyb, ke kterým v minulosti již někde došlo.

Máte nějakou prognózu, jak se bude spolupráce EDE a APSS ČR, resp. jednotlivých národních asociací, vyvíjet a jaký bude význam EDE ve sjednocené Evropě?

EDE chce i nadále být významnou organizací sdružující ředitele. Chceme být co nejvíce slyšet i v Bruselu. Paní Angela Cluzel je jakousi ambasadorkou EDE a zastupuje ji na různých jednáních evropské úrovně.

EDE se vyvíjí podobným způsobem jako APSS ČR. Na začátku byla skupina nadšených ředitelů, která tuto organizaci založila. EDE se ovšem dále vyvíjí a profesionalizuje. Je to asi jediný směr umožňující získat dostatek času na rozvoj všech iniciativ. Současně se tato organizace odchyluje od prvotních cílů a dochází k jejímu posunu od praxe k teoretickému výzkumu. Dostává se na vyšší úroveň a k vyšším cílům. To je určitě dobře. Hrozí tady však i nebezpečí, že někteří ředitelé mohou nabýt pocit, že to již není „jejich“ organizace. Měla by se tedy najít rovnováha mezi uspokojením potřeb ředitelů, aby cítili, že to je organizace stojící za nimi, prosazující jejich práva, a na druhé straně možnost rozvíjet se i na teoretické úrovni.

EDE dosud nemá profesionálního prezidenta...

Na toto téma jsme již jednali, časem se to patrně změní. Předjednáno je i rozšíření výkonné rady. Bylo zahájeno lobování, aby jím byl člověk z naší části Evropy. Byly předloženy návrhy konkrétních osobností a zahájeny rozhovory o jejich možné kandidatuře. Mělo by také dojít k vytvoření postu viceprezidenta. Po volbě nového prezidenta v roce 2012 je dohodnuto, že odstoupící prezident bude po dobu několika měsíců „koučovat“ prezidenta nového. Tím má být zajištěna kontinuita naší činnosti.

Jak vnímáte právě probíhající kongres, resp. fakt, že APSS ČR získala důvěru kongres uspořádat?

Budu velmi osobní. V roce 1999 mi Rakušané poprvé umožnili jet na kongres a Češi tehdy vstoupili do EDE. Dnes přišla EDE do Čech. Pro mě je to symbolický okamžik, vhodný k tomu, abych po třech volebních obdobích svou práci v EDE zakončil.

Chtěl byste na závěr našim čtenářům něco vzkázat?

Chtěl bych poděkovat všem kolegyním a kolegům z České republiky, kteří přispěli k tomu, že kongres u nás mohl proběhnout. Jsem přesvědčen, že to přispěje ke zviditelnění jak APSS ČR, tak České republiky.

Zdeněk Kašpárek

Manažment sociálnych

Nevyhnutnou podmienkou existencie zariadení sociálnych služieb je správne nastavený manažment, dostatok zdrojov a efektívnosť ekonomiky samotnej prevádzky. Sociálne služby na Slovensku zďaleka nepokrývajú potrebu obyvateľov a dlhodobo čelia nerovnomernému rozdeleniu a nedostatku finančných zdrojov. Navyše zákonné podmienky existencie a fungovania týchto dôležitých služieb sa neustále menia so zmenami politických subjektov na čele vlády a s presadzovaním rôznych lobistických záujmov zainteresovaných strán (vláda, štátne a regionálne inštitúcie, zriaďovatelia, manažment, zamestnanci, prívrženci, dodávatelia, sponzori, dobrovoľníci, ale aj klienti a ich blízki) (1). Pritom každá zainteresovaná strana deklaruje svoj prvoradý záujem o klienta, ale v skutočnosti je veľakrát klient ten posledný a v najhoršom prípade sa adekvátnej a jemu prináležiacej sociálnej starostlivosti ani nedožije.

➤ Úvod

Tento príspevok sa zaoberá manažmentom a ekonomikou celoročných pobytových sociálnych služieb (2) v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domov sociálnych služieb (DSS) a zariadenie pre seniorov (ZpS). V ostatných typoch zariadení sociálnej starostlivosti sú manažment a ekonomika obdobné, aplikované primerane k typu poskytovanej činnosti. Pre klienta je ideálne, pokiaľ mu je poskytovaná sociálna služba v zariadeniach tzv. rodinného typu, avšak ekonomika takého zariadenia môže byť finančne náročnejšia. Veľmi veľa organizácií poskytuje sociálnu starostlivosť viacerých typov a pre viac klientov, resp. v kombinácii so zdravotnou starostlivosťou. Vo všeobecnosti platí, že ak organizácia poskytuje mix sociálno-zdravotných alebo čisto sociálnych služieb pre širšiu klientelu, ekonomika je efektívnejšia, ale manažment náročnejší na zabezpečenie starostlivosti oriento-

vanej na klienta. Z hľadiska klienta je ideálna domáca opatrovateľská, resp. ošetrovateľská starostlivosť, kde klient ostáva v kruhu svojej rodiny a vo svojom vlastnom prostredí. Nie vždy je možné poskytovať takúto starostlivosť v domácom prostredí, či už je to chýbajúca resp. zlyhávajúca rodina (sociálny aspekt), alebo odkázanosť klienta na nepreržitú pomoc inej osoby (zdravotný aspekt).

➤ Manažment sociálnych služieb

Pre manažment akejkoľvek organizácie sú najdôležitejší ľudia, ich odborná kvalifikácia a zručnosti, ako aj ich nasadenie pre vec a schopnosť spolupracovať so všetkými zainteresovanými stranami. Výber správnych ľudí a určenie ich zodpovedností a kompetencií v rámci vhodnej organizačnej štruktúry je kľúčom k úspešnému manažmentu. Organizácia, ktorá má záujem poskytovať služby v oblasti sociálnej starostlivosti, musí splniť podmienky získania licencie, ktorú vy-

dáva príslušný samosprávny kraj podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z. z., o sociálnych službách (2), pričom pre zahájenie prevádzky sociálneho zariadenia je potrebné splniť hygienické podmienky, minimálne požiadavky na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie podľa príslušných zákonov.

Minimálne personálne zabezpečenie tvorí z manažérskeho hľadiska tzv. líniový personál, ktorý je v priamom kontakte s klientom a ktorý zabezpečuje hlavnú činnosť organizácie alebo jej jedného strediska – v tomto prípade DSS, resp. ZpS. Na základe teórie Henry Mintzberga a jeho koncepcie organizačnej štruktúry, ktorú publikoval v 80. rokoch minulého storočia (3), okrem líniového personálu má organizácia ďalší podporný personál a tzv. technoštruktúru. Tieto podporné strediská sú okrem správy a administratívy: kuchyňa, práčovňa, upratovanie, rehabilitácia apod. (obrázok 1 – Organizačné zabezpečenie zariadenia sociálnych služieb).

Tieto podporné činnosti môže zabezpečovať organizácia vlastnými pracovníkmi alebo subdodávkou, pričom rozhodnutie závisí od veľkosti organizácie, počtu klientov a podmienok prevádzky. Napríklad všeobecne platná zásada je, že prevádzka stravovacieho zariadenia nie je finančne efektívna, pokiaľ má menej ako 100 stravníkov. Konkrétne zariadenie o väčšej kapacite stravníkov však nemusí mať priestorové alebo finančné možnosti na to, aby zriadilo vlastnú kuchyňu. Pracovníci podporných činností by mali byť vedení k maximálnej podpore líniových pracovníkov, ktorí sú ich internými klientmi a ich spokojnosť sa prejaví v kvalitnej službe konečnému, teda externému klientovi, čo v prípade sociálnej starostlivosti je nielen klient, ale aj jeho rodina a blízki.

Fungovanie hlavnej a podporných činností zariadenia sociálnych služieb by malo maximalizovať efektívnosť a kvalitu zabezpečenia hlavných cieľov a zámerov organizácie v zmysle jej poslania a zákona 448/2008, o sociálnych službách (2):

- Vykonávanie odborných činností (sociálne poradenstvo, ošetrovateľská starostlivosť v zariadení, sociálna rehabilitácia a iné) § 16.
- Vykonávanie obslužných činností (ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva) § 17.

Organizačné zabezpečenie zariadenia sociálnych služieb

NEPRIAME ČINNOSTI:

- SPRÁVA A ADMINISTRATÍVA
- KUCHYŇA
- PRÁČOVŇA
- UPRATOVANIE
- REHABILITÁCIA
- ...

ZARIADENIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRIAMY PERSONÁL (ODBORNÝ A POMOCNÝ)

KLIENT
JEHO RODINA A BLÍZKI

služieb v SR

• Vykonávanie ďalších činností (ako je príprava a výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, vzdelávanie, záujmové činnosti a iné) § 18.

Vyššie uvedené ciele sú náročné na zdroje, v prvom rade na kvalitu a kvantitu odborného a pomocného personálu. Stanovené ciele sú na prvý pohľad ťažko merateľné a hodnotiteľné, a preto je nesmierne dôležitá spolupráca dobre fungujúceho tímu a vzdelávanie a formácia pracovníkov. Služba ľudí pracujúcich v sociálnych zariadeniach je viac povolaním a poslaním, ako len obyčajným zamestnaním. Pritom práca ľudí v sociálnej oblasti nie je finančne ohodnotená tak, ako by si podľa spravodlivosti zaslúžila.

» Ekonomika sociálnych služieb v SR

Priemerné náklady na klienta a deň v zariadení sociálnych služieb sa na Slovensku pohybujú od 20 € do 40 € podľa stupňa odkázanosti klienta na sociálnu službu, v závislosti od finančných podmienok a úrovni miezd potrebného personálu v regióne, v ktorom sa zariadenie nachádza. Financovanie sociálnych slu-

žieb by sa malo skladať s viacerých zdrojov: klient a jeho rodina, štát, samospráva a zdravotné poisťovne (kurzívou sú označené dnes neexistujúce zdroje). Podľa v súčasnosti platného zákona na Slovensku by mal každý klient zariadenia sociálnych služieb dostať od príslušnej samosprávy finančný príspevok na odkázanosť (pri maximálnom stupni VI. to predstavuje približne sumu 10 € na deň) a finančný príspevok na prevádzku (vypočítaný pre daný región z ekonomicky oprávnených nákladov, čo predstavuje približne 2-5 € na deň). Pokiaľ by klient za službu platil len na úrovni svojho dôchodku, vedel by v priemere prispieť sumou 10-15 € na deň (na Slovensku bol k 1. 7. 2011 priemerný dôchodok vo výške 366 €). V skutočnosti si samosprávy platný zákon vykladajú po svojom hlavne z dôvodu chýbajúcich zdrojov. V praxi to potom znamená, že mnohí neverejní poskytovatelia nedostanú príspevok na každého klienta a príspevok na prevádzku je vypočítaný z ekonomicky oprávnených nákladov zariadení príslušného samosprávneho kraja alebo obce a nie ako štandardný náklad stanovený na základe empirického prieskumu eko-

nomicky oprávnených nákladov

Náklady na starostlivosť o klienta zariadenia sociálnych služieb sú dobrovoľne obetované zdroje na kvalitné zabezpečenie tejto starostlivosti. Z hľadiska hľadania finančnej efektívnosti na strane nákladov je nezanedbateľnou skutočnosťou fakt, že 70 % nákladov tvoria personálne náklady. Vyššie bolo spomenuté, že ľudia sú najdôležitejšou zložkou sociálnej starostlivosti a ich finančné ohodnotenie je už teraz poddimenzované, a preto šetriť v tejto položke je takmer nemožné. Ostatné priame náklady sú stravovanie, pranie, žehlenie a náklady na ostatné činnosti. Šetrenie v týchto položkách je možné na úrovni rozhodovania či vykonávať tieto činnosti vlastnými zamestnancami alebo prostredníctvom kontrahovanej dodávky.

Možné hľadanie ďalších úspor je v nepriamych nákladoch a energiách. Organizácie, ktoré prevádzkujú zariadenia sociálnych služieb, sú častými žiadateľmi v grantových výzvach a projektoch, pretože pre vyššie uvedené skutočnosti, je problémom zabezpečiť samotnú prevádzku, nieto ešte financovať nákup a udržia-

»»» 22

21 >>>>

vanie vybavenia, prípadne investovať do vzdelávania pracovníkov.

➤ Paradoxy (nielen) sociálních služieb

1) Legislatíva a samospráva

Personálne zabezpečenie sociálnej starostlivosti je dané zákonom, pričom nesplnenie týchto podmienok môže byť dôvodom pre stratu licencie alebo finančných príspevkov zo strany samosprávy. Pokiaľ poskytovateľ sociálnej služby nedostane príspevok na každého klienta, núti ho to šetriť na mzdových nákladoch personálu alebo zaťažovať klienta a jeho rodinu vyššími poplatkami.

2) Klienti

Takmer každý pacient si v priebehu svojho života hradil odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne, a preto je veľmi prekvapený, že za sociálnu starostlivosť musí neúmerne doplácať. Na druhej strane ľudia na Slovensku nie sú naučení platiť za služby starostlivosti, pretože boli zvyknutí, že všetko bolo zadarmo. Tiež je paradoxom fakt, že mnohokrát klient prepíše svoj majetok na svoju rodinu, ktorá nie je ochotná doplácať na starostlivosť o svojho príbuzného. Paradoxom

je, že dokážeme obetovať veľké finančné prostriedky na drahú dovolenku, ošatenie a zariadenie, ale je nám ľúto zaplatiť ľuďom, ktorí sa o nás starajú, keď sme na to odkázaní.

3) Sponzori

Paradoxne najväčšími sponzormi zariadení sociálních služieb sú ich vlastní pracovníci (podhodnotené mzdy) a dobrovoľníci. Táto situácia je však neúnosná, pokiaľ sponzoring nie je dobrovoľný, ale vynútený zlou a nespravodlivou ekonomickou situáciou. Paradoxom je, že v mnohých ohľadoch je sprostredkovane poberateľom sponzoringu nie zariadenie sociálních služieb, alebo klient, ale samotný štát a jeho inštitúcie, ktoré nevytvorili podmienky pre spravodlivé a viac zdrojové financovanie tejto starostlivosti.

➤ Záver

Napriek pesimizmu tohto príspevku a zložitej situácii v teréne sociálnej starostlivosti je nádej, že existuje veľa priaznivcov sociálních služieb, napríklad aj na strane vládnych a štátnych inštitúcií a hlavne samospráv, ktorí budú hľadať uspokojivé riešenia v záujme cieľového klienta, ako aj samotná slovenská spoločnosť, ktorá dokazuje svoju vyspelosť

a humánnosť schopnosťou postarať sa o svojich starých, slabých a bezmocných ľudí.

Literatúra

- (1) J. Arnold, T. Hope: "Accounting for Management Decisions", 2nd edition, Prentice Hall International (UK) 1990
- (2) Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálních službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- (3) Henry Mintzberg, Structure in 5's: Designing Effective Organizations, 1983, Prentice Hall United States ISBN 013855479X
- (4) Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. § 120 Minimálne mzdové nároky, ods. 3 a 4

Ing. Magdaléna Veselská, Díp Mgmt (Open)

finančný manažér a predseda správnej rady
DOM Božieho milosrdenstva, n. o.,
Ul. Tibora Andrašovana 44,
974 01 Banská Bystrica
www.dombm.sk, veselska@gmail.com

Foto: Dušan Hein
fotoreportér

SITA Slovenská tlačová agentúra, a. s.

INZERCE

sp sociální práce
sociální práca

nabízíme spojení teorie s praxí
populárně-vzdělávací teorie v praxi

Individuální plánování v sociální práci

3
2011
ročník 11

vydává Asociace vzdávatelů sociální práce
na vydávání se podílí Zdravotní sociální ústav Ji v Českých Budějovicích

Individuální plánování v sociální práci

- komentář Mileny Johnové:

- Individuální plánování - utajovaná síla sociální práce
- téma: Individuální plánování jako nástroj deinstitutionalizace
- rozhovor s Alešem Herzogem o individuálním plánování
- statě o plánu účasti a zkušenosti a příklady dobré praxe
- profil organizací: Česká asociace streetwork a Rozkoš bez rizika
- rozhovor se Sri Kumarem Vishwanathanem o komunitní práci a situaci na Šluknovsku

akademické statě:

- Role klíčového pracovníka v domově pro seniory
- Individuální plánování v sociálních službách pro seniory
- Sledování změn v prožívání pracovníků v průběhu zavádění IP
- Jak učit etiku v sociální práci?
- Sociální podpora okolů z pohledu pozůstalých vdov a vdovců

Fotografická soutěž

Zachytili jste okamžik, který souvisí s náplní některého následujícího čísla časopisu?

Zašlete nám svou fotografii v rozlišení 300 dpi. Bude-li vybrána k otištění na titulní stranu, odměníme Vás knihou z nakladatelství Portál dle Vašeho výběru (nebo dvěma libovolnými výtisky časopisu).

Bystřete oko a pošlete na náš e-mail s předmětem „Fotosoutěž“.

www.socialniprace.cz

soutez@socialniprace.cz

Předplatné 2012

Přijímáme objednávky předplatného na rok 2012!

Témata následujícího ročníku časopisu *Sociální práce/Sociální práca* jsou:

- 1/2012 - Vytváření sítě služeb
- 2/2012 - Sociální práce s pachatelí trestných činů
- 3/2012 - Současná politika státu a sociální práce
- 4/2012 - Školská sociální práca

Základní cena ročního předplatného je 954 Kč, studenti prezenční formy studia zaplatí za roční předplatné 462 Kč. Základní cena jednoho výtisku je 265 Kč, cena pro studenty prezenční formy studia je 165 Kč.

Objednávejte online na www.socialniprace.cz/objednavka.php

olga.cidlova@socialniprace.cz

+ 420 549 495 224

RESOURCE[®]

2.0+ fibre

Nutričně kompletní výživa určená k popíjení s vysokým obsahem energie, bílkovin a s vlákninou.

✓ Více energie pro kvalitní život

Resource 2,0 fibre je plnohodnotná výživa určená k popíjení. Obsahuje více energie než běžně používané výrobky (400 kcal/200 ml).

✓ Více bílkovin pro boj s nemocí¹

Resource 2,0 fibre obsahuje vysoký obsah bílkovin, které pomáhají efektivně bojovat s nemocí (18 g/200 ml).

✓ Vlákna pro podporu zažívacího traktu

Resource 2,0 fibre obsahuje plně rozpustnou vlákninu², která slouží jako potrava pro přirozenou střevní mikroflóru, čímž napomáhá trávení a správné činnosti zažívacího traktu.

1. M. Louay Omran, MD, John E. Morley, MB, BCh, Assessment of Protein Energy Malnutrition in Older Persons, Part II: Laboratory Evaluation From the Geriatric Research, Education, and Clinical Center, St. Louis VAMC, St. Louis, Missouri, USA.
2. Clinical Nutrition Supplements (2004) 1, 33 – 38, Fibre effects on instestinal functions (diarrhoea, constipation and irritable bowel syndrome).

Kdy užívat:

- Při omezeném příjmu potravy v důsledku nemoci
- Při zvýšené potřebě přísunu energie a bílkovin
- Při nechutenství, zvykacích a polykacích potížích
- Při zácpě či průjmů
- Při Crohnově chorobě

Hvězdy podzimního plesu

Holešovické Výstaviště hostilo 11. podzimní ples pro osoby

V pondělí 17. 10. se pod záštitou ministra práce a sociálních věcí Jaromíra Drábka a primátora Hlavního města Prahy Bohuslava Svobody konal v pavilónech B a C areálu Výstaviště Praha – Holešovice již 11. podzimní ples pro osoby se zdravotním postižením. Na 850 účastníků plesu z řad uživatelů 44 zařízení sociálních služeb a dalších osob se zdravotním postižením z celé České republiky a 3 zařízení ze Slovenska čekal pestrý program, na němž zazpívali Michal David, Heidi Janků a Stanislav Hložek. K tanci hrála skupina TOX Jaroslava Trnky, moderátorem plesu byl Stanislav Berkovec.

Během odpoledne byla vyhlášena MISS 11. podzimního plesu a soutěž o nejlepší tanečnický. Titul a korunku MISS z rukou ná-

městka ministra práce a sociálních věcí Karla Machotky a prezidenta Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiřího Horeckého získala Michaela Cermanová (Služby sociální péče Tereza, Benešov u Semil), nejlepším tanečníkem byl vyhlášen Jakub Mazánek (Zahrada – poskytovatel sociálních služeb Kladno), tanečnicí Lenka Jágrová z Netolic a nejlepším tanečním párem Jaromír Chmela a Lucie Jochová (Ústav sociální péče Křižanov).

Organizátory plesu byly Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, občanské sdružení Trianon – Čechy a Domov Na Hrádku, generálním sponzorem společnost INCHEBA PRAHA. Finančně akci podpořilo také Hlavní město Praha a společnost HARTMANN – RICO.

Text a foto: **Zdeněk Kašpárek** ■■

Michal David v závěru svého vystoupení vyrazil mezi fanoušky

Sál byl naplněn skvělou atmosférou

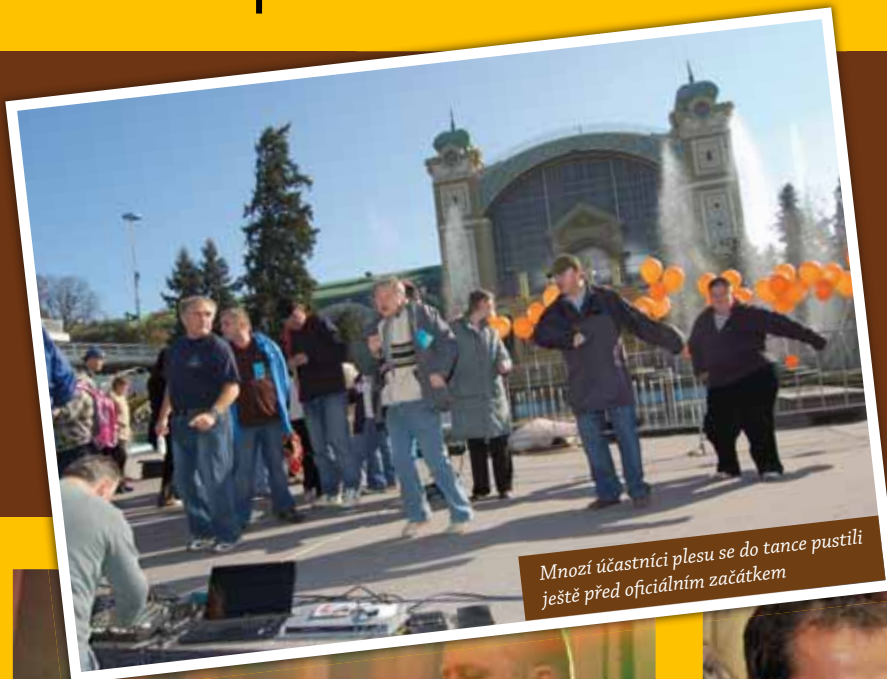

Vřele přivítán byl i Stanislav Hložek

Nejlepší tanečnicí byla vyhlášena Lenka Jágrová

se zdravotním postižením

Mnozí účastníci plesu se do tance pustili ještě před oficiálním začátkem

MISS plesu Michaela Cermanová

Celým plesem provázela skupina TOX

Podpis Heidi Janků byl žádaným artiklem

Nejlepší tanečník Jakub Mazánek

Nejlepší taneční pár Jaromír Chmela a Lucie Jochová

Hodnocení zaměstnan

Subjekty vícezdrojového hodnocení, zpětná vazba, osobní cíle

Základní a zásadní část hodnocení zaměstnance je *sebereflexe. Pracovník však nepracuje v organizaci izolovaně, obvykle je zařazen do týmu, a tak je logické, že hodnocení pracovníka se mohou a mají zúčastnit i ostatní zaměstnanci organizace, kteří pracovníka velmi dobře znají. Protože výsledné hodnocení se potom skládá z několika hodnocení dílčích, nazýváme jej „vícezdrojové hodnocení“.*

➤ Subjekty vícezdrojového hodnocení

Subjekty vícezdrojového hodnocení mohou být:

- **Spolupracovník** – jeho hodnocení bývá obvykle spolehlivé a objektivní. Nezbytným předpokladem objektivnosti je, aby zaměstnavatel navodil v týmu atmosféru koležiality a loajality a aby např. zajištěním anonymity hodnotitele odstranil obavy z odvety a již dopředu pečlivým výběrem hodnotitele účinně eliminoval eventuální narušené osobní vztahy.
- **Přímý nadřízený** – jeho hodnocení je považováno za nejvíce kompetentní. Ze své pozice zná velmi dobře potřeby organizace a díky znalosti celého týmu dokáže hodnoceného zaměstnance porovnat s ostatními členy týmu a objektivně ohodnotit.
- **Nejbližší nadřízený přímého nadřízeného** – v jeho hodnocení očekáváme garanci nadhledu, objektivitu.
- **Personalista** (pokud ho organizace má) – v hodnocení se odráží zaměření personalisty na naplnění strategie plánování lidských zdrojů celé organizace. Jeho úkolem by mělo být navržení kritérií/dotazů pro hodnocení; pracovníky hodnotí, pokud neexistuje nejbližší nadřízený zaměstnanec.
- **Externí nezávislý hodnotitel** – obvykle psycholog, pro pravidelné hodnocení se využívá zřídkka. Nehodnotí chování a pracovní výkonnost zaměstnance, které se dají vlastní vůlí člověka měnit, ale vyjadřuje se k osobnosti pracovníka (osobnost se měnit nedá). Svým hodnocením přispívá ke zvládnutí náročných výběrových řízení pro obsazení určité pozice, pro hodnocení používá psychologické testy.
- **Supervizor** – zvláštní doplňková forma externího hodnocení. Supervizor ve zprávě o týmové supervizi, kterou předkládá řediteli zařízení, musí odstranit veškeré osobní či další konkré-

tní identifikační údaje; teprve potom může obecně pojmenovat problémové oblasti, pro které hledá a nabízí způsoby řešení. Naproti tomu samotní zaměstnanci by měli být konkrétnější – supervize týmu jim může pomoci rozpoznat jejich silné a slabé stránky; poznatky ze supervize zaměstnanci přenášejí do své sebereflexe a do svých osobních cílů.

- **Assessment Centre** – jedná se o tým odborníků, specialistů s různým odborným vzděláním (nadřízený, psycholog, personalista, zástupce vrcholového managementu, vyškolení interní a externí pozorovatelé, externí specializované agentury) s cílem komplexně posoudit pracovníka. Hodnocení AC se obvykle provádí při požadavku vybrat vhodného kandidáta na vrcholovou manažerskou funkci.
- **Zákazník/klient** – hodnotí pracovníky, se kterými přichází denně do styku. Hodnocení bývá obvykle spolehlivé, ale z různých důvodů nebývá toto hodnocení mezi zaměstnanci oblíbené (vměšování cizích lidí do vnitřního chodu organizace, obavy z negativního hodnocení, neochota zákazníků věnovat svůj čas pro hodnocení „cizích“ lidí).
- **Podřízený** – používá se zřídkka a jen tehdy, pokud je třeba vyhodnotit pracovní výsledky a chování přímého nadřízeného; zneužívá se u personálních soutěží typu „odměňování lidí“, kdy podřízený v obavě před odvetou hodnotí své nadřízené většinou velmi kladně s cílem, aby jejich nadřízený dostal odměnu a „dal nám pokoj“.

Dovolím si odbornou vsuvku, malou radu. Nedejte se oklamat různými učenými definicemi, jak správně hodnotit, nenechte se zmást dojmem, že použití té či oné metody je jediné správné. Například vícezdrojové hodnocení zaměstnance je odborníky na-

zývané **360° zpětná vazba**. Ano, už jste někdy někde hodnocení podle 360° zpětné vazby viděli. Jste si jisti, že se jednalo opravdu o 360° zpětnou vazbu? V odborné literatuře si můžete přečíst její různé definice a mnoho hodnocení prezentovaných jako 360° zpětná vazba je ve skutečnosti zpětná vazba pouze 180° nebo 270°.

➤ Zpětná vazba vyjádřená ve stupních kruhu

Zpětná vazba vyjádřená ve stupních je pomyslný kruh, kde se hodnocený pracovník nachází ve středu kruhu a kolem něho jsou ti, co s ním přicházejí do styku – hodnotitelé. Symbolické rozmístění hodnotitelů po obvodu kruhu s pracovníkem ve středu nám dává pocit toho, že na pracovníka je nahlíženo opravdu důkladně, ze všech stran. Modelové příklady zpětné vazby ve stupních:

- **90° zpětná vazba:** pracovník + nadřízený,
- **180° zpětná vazba:** pracovník + nadřízený a spolupracovník,
- **270° zpětná vazba:** pracovník + nadřízený, spolupracovník, podřízený,
- **360° zpětná vazba:** pracovník + nadřízený, spolupracovník, podřízený, zákazník/klient, nebo pracovník + nadřízený, spolupracovník, personalista, zákazník/klient, nebo pracovník + nadřízený, 2 spolupracovníci, supervizor apod.,
- **720° zpětná vazba:** znamená dvě zpětné vazby 360° jdoucí po sobě; první 360° zpětná vazba pracovníka zhodnotí a navrhnou se kroky k nápravě, poté následují akce k nápravě (školení apod.), po školení následuje druhá 360° zpětná vazba.

Zpětná vazba 180° se ukazuje jako optimální pro hodnocení zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb; dobré výsledky lze očekávat také od hodnocení se zpětnou vazbu 270° (pracovník + nadřízený a dva spolupracovníci). Domnívám se, že hodnocení pomocí zpětné vazby 360° není pro zaměstnance poskytovatelů sociálních služeb vhodné, protože je poměrně obtížné získat hodnocení od podřízeného (většinou nejsou) nebo od klienta (s ohledem na kognitivní schopnosti uživatelů sociálních služeb či míru jejich motivace spolupracovat při hodnocení).

► Hodnocení ve škále podle předem zadaných stupňů – pásem

Zajímavá je problematika **hodnocení podle předem zadaných stupňů (pásem)**. Věcnou otázkou je, kolik stupňů by měla hodnotící škála obsahovat. Odpovědi jsou různé a vysvětlení jsou vždy poplatná konkrétnímu systému hodnocení. Přesto i zde najdeme sjednocující názory. V praxi se hodně používají třístupňové škály hodnocení (*špatně – průměrně – dobře; nikdy – občas – vždy; pasivní – jak kdy – aktivní*). Výhodou je poměrně jednoduchá a jasná definice stupňů, ale studie dokázaly, že pomocí třístupňové škály získáme převahu průměrných pracovníků (dle Jacka Welche máme 10% nevyhovujících, 70% průměrných a jen 20% dobrých pracovníků).

Více pracovníky diferencovat a omezit středový efekt nabídne pouze hodnocení s více stupni a se sudým počtem stupňů. A opět si klademe otázku, kolik stupňů by takové hodnocení mělo mít. Přijatelné jsou čtyři stupně (*zcela splňuje – spíše splňuje – spíše nespňuje – zcela nespňuje nebo velmi dobře – dobře – uspokojivě – špatně*), které pracovníky rozdělí do čtyř úrovní (*vynikající – dobrý – špatný – nevyhovující nebo výborný – velmi dobrý – dobrý – nevyhovující*). Odborná literatura (Hroník, Hodnocení pracovníků) tvrdí, že čtyřstupňová škála rozděluje pracovníky obdobně jako třístupňová škála (10% nevyhovujících, 65-75% průměrných, 15-25% nejlepších). Také toto hodnocení je pro plánování dalšího rozvoje lidských zdrojů málo vyhovující, protože pracovníky nedostatečně rozlišuje. Co s tím? Pokusme se tedy udělat hodnocení s deseti stupni. A náhle máme problém, jak jednotlivé stupně nastavit: *zcela nevyhovuje – spíše nevyhovuje – nevyhovuje – spíše horší – horší – dobrý – spíše lepší – výborný – vynikající – excelentní*.

Čeština má pro pojmenování mnoha pásem své meze, odchylky mezi stupni jsou už příliš malé, každý si pod formulací pásma představí něco jiného a hodnotitelům přivodíme trauma při rozhodování „je pracovník dobrý, nebo je spíše lepší?“, „je výborný, nebo je vynikající?“. Proto ani škála hodnocení s osmi a více stupni není optimální. Jako rozumný kompromis se ukázala hodnocení, které mají pět, šest nebo sedm úrovní. U takových hodnocení lze dostatečně přesně nastavit jednotlivé úrovně a výstižně slovně pásma pojmenovat.

Povšimněte si jedné velmi důležité vlastnosti samotného pojmenování jednotlivých úrovní hodnotící stupnice. Pro názorný příklad se vraťme k uvedené čtyřstupňové škále. Je pozoruhodné, že vhodnou volbou slovního pojmenování dokážeme ovlivnit motivaci pracovníka. Dostane-li se pracovník s výsledkem hodnocení do třetí skupiny, velmi bude záležet na tom, je-li slovně ohodnocen jako *uspokojivý (dobrý)* nebo spíše *nesplňuje (špatný)*. Dobrý pracovník má velkou motivaci nespádnout do poslední skupiny nevyhovující, naproti tomu *špatný* pracovník si už nedělá velké starosti se stupněm *nevyhovující*.

Závažnou chybou, která mnohdy pramení ze snahy ulehčit si proces hodnocení, jsou časté změny v systému hodnocení a používání nestandardních dotazníků. Pracovník pak každý rok odpovídá na jiné dotazy, v systému se nevyzná. Takové změny jsou kontraproduktivní a nemělo by k nim docházet. Změnou počtu či struktury dotazů se tak narušuje celá koncepce hodnotícího dotazníku. Každé hodnocení pracovníka se jakoukoliv změnou dotazu stává solitérní, obsahuje dotazy poplatné dané době či situaci a nové výsledky pracovníka není možné porovnávat s výsledky z předchozího období, protože tehdy byly jiné dotazy. Rovněž není možné porovnat dvě organizace mezi sebou, což přináší problémy především zřizovateli.

► Stanovení osobních cílů zaměstnance

Výsledkem sebereflexe je **stanovení osobních cílů** zaměstnance. Osobní cíle odrážejí jeho priority v oblasti vlastního profesního rozvoje. Definice osobních cílů nutí zaměstnance zamyslet se nad svou prací v širším kontextu, zvláště vyhledat své slabé stránky a nabídnout řešení pro jejich zlepšení. Stanovit si osobní cíl znamená na základě analýzy zformulovat přání, zájmy, potřeby a následně tomu všemu podřídit své jednání. Osobní cíle mají zaměstnance pozitivně motivovat a přispívat k pocitu dobře vykonané práce.

Zaměstnanec by si měl stanovit více osobních cílů, které by směřovaly např. k jeho profesnímu rozvoji (vzdělání, zdokonalení schopností a dovedností), k uživatelům (komunikace, kvalita odborné péče, volnočasové aktivity apod.),

k zaměstnavateli (pracovní výkonnost, odbornost, profesionalita apod.), k týmu (organizace práce, adaptabilita, flexibilita apod.).

Plánování osobních cílů by mělo zachovávat metodu plánování **SMART**. „SMART“ je zkratka za anglických slov Specific (**S**pecifický), Measurable (**M**ěřitelný), Achievable (dosazitelný, **A**kceptovatelný), Realistic (**R**eálný), Timed (**T**ermínovaný). Být SMART znamená být CHYTRÝ. Při plánování osobních cílů metodou SMART se snažte plánovat:

- **Specificky** – váš osobní cíl pojmenujte konkrétně, přesně, jasně. Např. „*Budu vést uživatele k větší samostatnosti*“ není konkrétní cíl, v tomto případě je třeba více upřesnit a definovat cíl např. takto „*Povedu pana A. B. a paní C. D. tak, aby do konce roku byli samostatní v užívání léků*“. Nebo není konkrétní cíl „*Naučím se pracovat na počítači*“; správná formulace by měla být např. „*Do 27. 2. 2011 si osvojiím uživatelské znalosti práce s PC v programech Word a Cygnus*.“
- **Měřitelně** – to znamená, že váš cíl lze velmi přesně sledovat, zhodnotit a určit, zda byl naplněn, nebo nikoliv. Zkuste si při plánování sami sobě odpovědět na otázku „*Jak poznám, že jsem zvoleného cíle dosáhl?*“ nebo „*Nakolik jsem cíl splnil?*“
- **Akceptovatelně** – položte si otázku, zda vy nebo váš pracovní tým nebo vaše organizace váš osobní cíl opravdu potřebuje, jestli nabízkíte aktivitu, která bude někomu prospěšná. Opravdu nabízí váš osobní cíl řešení nějakého konkrétního problému?
- **Reálně** – zde je třeba uvážit, zda je za daných podmínek vůbec možné vašeho určeného cíle dosáhnout. Pokud zjistíte, že cíl je příliš veliký, nebojte se ho změnit a definovat menší, dílčí cíle, kterých jste opravdu schopni v určitém období dosáhnout. V dalším období potom můžete na tyto menší cíle navázat a dosáhnout vašeho původního cíle.
- **Termínovaně** – stanovte si termín splnění cíle „*Dokdy to má být hotové*“. Je třeba uvážit, zda jste schopni zvoleného cíle dosáhnout v období, pro které plánujete. Plánujte takové cíle, které budou na konci období splněny.

Ing. Jiří Herman

Akreditovaná vzdělávací instituce T.I.G.E.R.
www.tigeragency.cz (redakčně upraveno)

Prožívání rodičů po sdělení smyslové vady dítěte

Úloha rané péče u dětí se sluchovým postižením

Narození dítěte patří v životě rodiny k nejkrásnějším okamžikům. Vztah rodičů k dítěti se však utváří již před jeho narozením. Rodiče si vytvářejí o svém budoucím potomku představy, naděje a přání. Jednou z hlavních hodnot pro rodiče je zdraví dítěte a nepřipouštějí si možnost narození dítěte s postižením. Proto je sdělení postižení dítěte pro rodinu otřes. Před rodiči se otevírá budoucnost s dítětem, které je jiné, než jaké si přáli a představovali, o které se nebudou snad umět postarat a ke kterému teprve hledají vztah. Tato nejistá budoucnost je pro rodiče tíživá.

Narození postiženého dítěte představuje zátěž, která plyne z pocitů selhání v rodičovské roli. Období, kdy jsou rodiče konfrontováni se skutečností, že jejich dítě je postižené, je obdobím krize rodičovské identity. Může ji předcházet fáze nejistoty, kdy si rodiče uvědomují, že jejich dítě je odlišné, jinak se projevuje, ale postižení není jednoznačně potvrzeno. Je to stresující konflikt mezi potřebou získat jistotu a pozitivní nadějí. Je nutné, aby si odborníci uvědomovali, že rodiče jsou experti, protože znají své dítě nejlépe, a že se od nich mohou mnoho dozvědět. Profesionálové mohou zapojit rodiče do tohoto procesu tím, že se jich dotazují na jejich pozorování vývoje dítěte.

Raná péče je sociální služba zaměřená na pomoc rodinám s dětmi raného věku se zdravotním postižením. Pracovník rané péče poskytuje službu nejenom dítěti, ale i jeho rodině, a je prvním partnerem rodičů v jejich nelehké situaci od doby, kdy bylo postižení dítěte diagnostikováno. Jeho úloha spočívá v podpoře, v aktivním naslouchání a provázení rodičů při vyrovnání se s postižením dítěte, v podpoře zvyšování vývojové úrovně dítěte v rodinném prostředí a ve vytváření podmínek integrace pro dítě a rodinu.

➤ Diagnostika postižení dítěte a setkání rodičů s lékařem

Při setkání rodičů s lékařem dochází ke sdělení diagnózy. Rodiče bývají nespokojeni s formou sdělení, mají pocit nedostatku informací a podpory ze strany

lékařů. Zatímco odborník hovoří věcně a racionálně, informuje rodiče o stavu jejich dítěte, rodiče mají pocit, že nehovoří o jejich dítěti, ale o lékařském případě. Zatímco odborník věnuje rodičům tolik času, kolik je z jeho pohledu třeba, rodiče mají pocit, že rozhovor byl kratší, než potřebovali. Zatímco odborník se domnívá, že odcházející rodiče jsou zorientovaní a problému svého dítěte rozumí, rodiče mají pocit, že nevědí nic a nevidí před sebou žádnou naději a výhled do budoucnosti. Zatímco odborník informuje o stupni závažnosti postižení dítěte, rodiče slyší něco jiného – situaci buď bagatelizují, nebo dramtizují. Zatímco pro odborníka je rozhovor jedním z mnoha, pro rodiče je jedinečný. Sdělení o závažné diagnóze dítěte je pro rodiče informací, která jim změní život, a proto si slova tohoto sdělení pamatují celý život. Sdělení diagnózy dítěte rodičům ukončí pro ně období nejistoty a znalost diagnózy umožňuje hledání pomoci. Ve zdravotnických zařízeních však chybí informování rodičů o návazných službách. Lékaři nesdělují rodičům informace, kam se mohou obrátit o další pomoc. Pracovník rané péče tak zajišťuje rodičům i odborné informační služby.

➤ Prožívání rodičů při setkání s pracovníkem rané péče

Rodiče procházejí řadou emočních reakcí na sdělenou diagnózu. Fáze šoku, popření je obranou jejich psychické rovnováhy. V této fázi rodiče nejsou schopni vnímat a zpracovávat informace posky-

tované profesionály a nechtějí slyšet nic o možnostech péče o dítě, protože se dosud nesmířili s existencí jeho postižení. Situace je pro rodiče natolik tíživá, že ji nelze přijmout, a proto dochází k rozvoji obranného mechanismu – popření – „to nemůže být pravda“. Rodiče potřebují v tuto chvíli vyjádření sympatií a emocionální podporu.

Ve fázi bezmocnosti u rodičů převažují pocity jako je smutek, zoufalství, zlost, úzkost, pocit viny, deprese, vztek, hledání viníka. Zejména pokud není příčina postižení dítěte známá, vina může být delegována na náhradního viníka. Rodiče nevědí, co by měli dělat, nedovedou problém řešit, nesetkali se s ním. Očekávají pomoc, ale nemají představu, jaká by měla být a v čem by měla spočívat. Je důležité nyní pomoci rodičům, aby vyjádřili všechny své pocity, a nezbytné informace o postižení dítěte a možnostech pomoci opakovat.

V období fáze adaptace dochází u rodičů ke snižování úzkosti a deprese, rodiče začínají mít realistický náhled na situaci. Mají zvýšený zájem o další informace. Rodiče chtějí vědět, proč postižení vzniklo, jaká je jeho podstata, jak by měli o dítě pečovat, zajímá je jeho budoucnost. Rodiče vědí, že dítě nebude zdravé, ale nedokážou si představit, jak se může dítě dál vyvíjet. V adaptační fázi potřebují rodiče hlavně spolehlivé informace o výchovném postupu a poskytnutí vyváženého optimistického, ale reálného výhledu do budoucna. Vyrovnání nebývá úplné, ale s postižením dítěte se naučí žít. Přechodně se může objevit tzv. „smlouvání“ – rodiče mají tendenci získat u dítěte alespoň malé zlepšení stavu.

Fáze reorientace je etapou, kdy rodiče dosahují realistického postoje, vyrovnávají se s faktem postižení dítěte. Dítě přijímají takové, jaké je, a jsou ochotni je rozvíjet v mezích možností. V této fázi se očekává rodiči pravidelná podpora, pomoc a vedení – v průběhu vývoje dítěte se objevují stresovější stádia (např. nástup do školy).

Ělení diagnózy

S postižením, které není na první pohled viditelné, se mohou rodiče snadněji vyrovnat. Na druhou stranu však může být přijetí dítěte obtížnější, protože rodiče nejsou schopni projevům jeho postižení porozumět. Pracovník rané péče musí proto dobře diagnostikovat, v jaké fázi se rodiče při setkání s ním nacházejí, protože jenom tehdy jim může být skutečnou oporou a nabízet jim pomoc. Ke zmírnění krize u rodičů přispívají i určité faktory.

» Faktory zmírnění krize u rodičů

Zásadou je včasné podání zprávy o postižení po zjištění, že je dítě postiženo. Rodiče sami intuitivně poznají, že s dítětem není něco v pořádku. Tato nejistota zvyšuje stres. Způsob podání informace je důležitý. Informace by měla být pravdivá, pozitivní s výhledem do budoucna a neměla by být podána před cizími lidmi, v prostředí, které je rušivé, úzkostňující. Profesionálové by neměli používat odborný jazyk.

Nezbytné je zajistit dostatečný časový prostor na podání zprávy, projevení emocí bez hodnotícího postoje, na vstřebání informací, po kterém se vypořádají otázky, a na vysvětlování. Je vhodné, aby byly informace podávány současně oběma rodičům.

Nezbytné informace poskytované rodičům je nutné opakovat a dávkovat – je vhodné pozvat si rodiče k opakovanému sezení. Pomůže předat kontakt na referenční rodinu, kdy mají rodiče možnosti si pohovořit s podobně postiženou rodinou, mohou si uvědomit, že rodina může fungovat dál a mají možnosti si představit další život s postiženým dítětem. Zde je prostor pro poradce rané péče, kteří mohou pomoci zvládnout krizi po sdělení diagnózy dítěte.

» Jakou zátěží projdou rodiče při akceptaci sluchové vady dítěte

Oproti neslyšícím rodičům dochází u rodin slyšících k šoku z neočekávané informace. Na to, že s dítětem není něco

v pořádku, přichází spíše matka, popř. prarodiče dítěte. Objevuje se první podezření na sluchovou vadu (dítě nereaguje na silný zvuk, nebojí se zvuků, které děti obvykle vyděsí, je nápadně hlučné, nežvatlá a opoždjuje se ve vývoji řeči). Dlouhodobé podezření rodičů a nutnost přesvědčit lékaře o tom, že není něco v pořádku, přináší rodičům stres.

Dítě s postižením sluchu přináší rodičům také zátěž spojenou s akceptací sluchové vady v rodině, s řešením problému ve výchovných postupech a později také se vzděláváním, se zvládáním negativních pocitů z pomalu postupujícího vývoje dítěte vlivem přítomné komunikační bariéry, nedostatečného přísunu zvukových stimulů a zpomalení řečového vývoje, s problematikou kochleární implantace, s rozhodováním se o způsobu komunikace a s náročností při budování úspěšné komunikace. Rozvoj komunikace u dítěte závisí na věku stanovení diagnózy, příčině sluchového postižení a jeho stupni, inteligenci dítěte, účinnosti sluchadel/kochleárního implantátu, míře zapojení rodiny, logopedické péči a každodenní práci s dítětem.

Sdělením informace o postižení dítěte spolupráce rodičů s profesionály teprve začíná. Rodiče nemají předchozí zkušenosti s postižením, a proto neznají možnosti péče ani potřebné kontakty. Znalost diagnózy umožní rodičům obstarat si vzdělávací materiály prostřednictvím pracovníků rané péče a využívat pomoci zájmových podpůrných skupin. S jejich svolením by měl skupinu kontaktovat pracovník rané péče a dohodnout, aby rodiče oslovila. Ve sdruženích a klubech mohou rodiče překonat pocit izolace a naučit se řešit praktické denní problémy, které postižení dítěte přináší. Proto je žádoucí, aby pracovník rané péče disponoval těmito informacemi, aby dokázal zprostředkovat kontakt na další odborníky i kontakt mezi rodinami navzájem. K tomu mohou přispět i přednášky pro rodiče.

Mgr. Eva Liberdová

Velkoobchod se zdravotnickým materiálem

Výdejna zdravotnických potřeb

Specialista na hygienické pomůcky
pro inkontinenci

PROFESIONÁLNÍ SYSTÉM SLUŽEB

PRO
PROFESIONÁLY

Pro poskytovatele sociálních služeb:
široký zdravotnický a hygienický sortiment,
rychlost, kvalita, bonusový systém, programy
stálé podpory

Pro uživatele služeb:
Celoroční sponzorské aktivity

Pro pracovníky služeb:
specializované a certifikované vzdělávací
programy

www.inkontinence.info, www.mkmarket.com

Prožívání rodičů po sdělení diagnózy smyslové vady dítěte

Použitá literatura:

- HÁJKOVÁ, I.: *Jak sdělovat nepříznivé zprávy [online]*. 2003 – SONS [cit. 7. 1. 2011]. Dostupné z: www.dobromysl.cz/scripts/detail.php?id=306. ■ JUNGWIRTHOVÁ, I.: *Sluchové postižení [online]*. SRP Tamtam [cit. 7. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.jabok.cuni.cz/~ortova/dokumenty/sluchovepostizeni/sppgsp.doc>. ■ MOTEJZÍKOVÁ, J.: *Raná péče o rodiny s dítětem se sluchovou vadou*. *Infozpravodaj*, 2004, roč. 12, č. 4, s. 12. ■ PROKOPOVÁ, V.: *Postižené dítě v rodině a vzájemná komunikace rodičů s profesionály [online]*. *Městská nemocnice Ostrava* [cit. 7. 1. 2011]. Dostupné z: http://www.mnof.cz/dokumenty/detsky_rehabilitacni_stacionar/postizene_dite_v_rodine_a_vzajemna_komunikace_rodicu_s_profesionaly.pdf. ■ SINECKÁ, J.: *Dětství a dospívání sluchově postižených osob (jak je vnímali členové rodiny)*. *Infozpravodaj*, 2003, roč. 11, č. 4, s. 15–17. *Standardy rané péče [online]*. *Asociace pracovníků v rané péči* [cit. 20. 3. 2011]. Dostupné z: http://asociace.unas.cz/hlavni_strana.php. ■ ŠMÍDOVÁ, M.: *Sluchově-verbální terapie*. *Infozpravodaj*, 2001, roč. 9, č. 2, s. 19. ■ VÁGNEROVÁ, M.: *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. vyd. Praha: Portál, 2004. *Ze semináře o rané péči: Situace rodičů po sdělení závažné diagnózy dítěte*. *Infozpravodaj*, 2001, roč. 9, č. 1, s. 12–13. ■ JUNGWIRTHOVÁ, I.: *Sluchové postižení [online]*. SRP Tamtam [cit. 7. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.jabok.cuni.cz/~ortova/dokumenty/sluchovepostizeni/sppgsp.doc>.

Nepřijetí rodiči může být horší než zdravotní handicap

Při své praxi se opakovaně setkávám s dospívajícími a mladými lidmi, které na jejich životní pouti nelimitovalo jejich postižení či špatný zdravotní stav natolik, jako psychické trauma z toho, že nebyli přijati svými rodiči takoví, jací jsou. Se svými odlišnostmi a limity, ale i s jejich schopnostmi a dovednostmi, s tím, že mohou něco dokázat i přes svůj handicap a hlavně, že v každém případě jsou jejich dětmi stejně, jako kterékoliv jiné.

➤ Příběh první

„Na oslavy narozenin já domů nejezdím. Sejdou se tam všichni příbuzní a já bych musel být doma sám,“ řekl mi asi dvacetiletý kluk s mnohočetnými malformacemi. Na otázku, proč by nemohl jít na rodinnou oslavu s ostatními, pokrčil rameny: „Nikdy mě tam nebrali. Oni se za mě styděl.“

Tohoto mladého muže do mé pracovny poprvé přivedly uklízečky, protože se jim zdálo, že se po chodbách prochází zfetonvaný. Měly pravdu. Důvod, proč hledal útěchu mezi návykovými látkami, byl v první řadě vzhled. Nebyl smířen s tím, jak vypadá, měl sám k sobě velmi negativní vztah. Přátele si hledal mezi bezdomovci a lidmi tak či onak vyčleněnými ze společnosti. Při dalších setkáních však vycházelo více a více najevo, že s jeho vzhledem se celoživotně nesmířili především rodiče. Personál ústavu dokonce vyprávěl, že když byl malý, vozili si ho domů pouze po setmění.

Přítom jeho handicap není tak velký, aby vylučoval možnost pracovat a samostatně bydlet. Jiný klient s podobnou diagnózou doplňuje zboží v obchodním řetězci a další se živí jako zahradník, oba však mají štěstí – jejich rodiče je podporují a věří jim.

➤ Příběh druhý

„Když jsem na víkend u rodičů, tak nechodím ven. Táta si nepřeje, aby mě sousedi viděli na vozíku,“ řekla mi dívka s omezenou pohyblivostí všech končetin. V dětství díky rehabilitaci začala chodit o berlích, později se však její zdravotní stav zhoršil. Rodiče tento fakt nikdy nepřijali a hru „naše dcera chodí“ hraje před okolím dál, i za cenu, že je dívka při pobytech doma naprosto izolovaná. Přítom by se s ní mohli chlubit: i když původní prognózou byla i mentální retardace, v současné době se dívka dopracovává,

byť za cenu značného úsilí, až k maturitě, což pro ni představuje obrovský mezník – reálnou šanci získat zaměstnání. Přesto rodiče nepřikládají jejímu studiu téměř žádnou důležitost. Nevěří, že dokáže někdy pracovat a v tomto přesvědčení ji striktně vychovávají. Výsledkem je velmi nízké sebevědomí, nulová důvěra ve vlastní schopnosti a strach zkusit cokoliv, co rodiče neschvalují. Mladý člověk, podle školních výsledků i psychologických testů schopný jednodušší práce v administrativě nebo třeba na recepci a samostatného bydlení v chráněném bytě, tak zbytečně zůstává žít klasickým „ústavním“ způsobem života.

Co mají oba příběhy společného, je nepřijetí těchto dětí jejich rodinami a nerespektování jejich individuality, odlišností a schopností. Navenek nemusí být nic patrné – rodiče dítě přece navštěvují nebo si je berou domů na víkendy, avšak za tím se může skrývat realita naprosto odlišná.

Nejčastějšími projevy takového nepřijetí bývá omezování styku dotyčného se sousedy a příbuznými, znemožnění samostatného pobytu venku, zamezování vzniku vazeb na lidi v okolí a kamarády, neúčast na rodinných akcích, bránění v projevech samostatnosti, popírání úspěchů a nechuť pokusit se o integraci v místě bydliště, dlouhodobé skrývání nebo tajení vady dítěte před okolím, nižší úroveň v plnění potřeb oproti zdravým sourozencům (například zdravému sourozenci se zaplatí zájmový kroužek, handicapovanému je řečeno, že „on to nepotřebuje“), dávání najevo, že postižení je něco, za co je nutno se stydět, blokování snahy žít běžným způsobem – hledat si partnera, pokusit se mít děti, nastoupit do zaměstnání.

V přístupu k těmto dospívajícím z pozice zaměstnance sociálních služeb by

neměl převládat hodnotící přístup a negativní komentáře týkající se rodičů. Téměř všechny děti i určitá část dospělých má tendenci si rodiče idealizovat a přejímat jejich názory beze zbytku a v takovém případě vnímají záporný postoj personálu vůči nim jako kritiku sebe samého. Schůdnější cestou bývá vysvětlit, že na stejnou věc může být vždy více různých náhledů. Pokud se ale klient sám vyjadřuje kriticky k odmítání své osoby rodiči nebo k jejich chování vůči sobě a ptá se na mínění personálu, je samozřejmě v pořádku, když mu zaměstnanec korektním a přiměřeným způsobem sdělí, co si myslí on sám.

Důležitým krokem je i podpora klienta v jeho snaze zkoušet nové věci i s rizikem, že se nepodaří. Tyto klienty je třeba učit, že neúspěch neznamená katastrofu – vždy je lepší zkusit a neuspět, než se o nic nepokoušet. Často je třeba pracovat se sebepojetím – odmítané děti mohou mít pocit, že jsou špatné nebo zlé, protože „nevyhovují“ představám rodičů (a mnohdy jim ani vyhovět nelze). Obvyklá bývá i urputná a marná snaha se rodičům zavděčit, vydobýt si jejich uznání za každou cenu. Paradoxně čím víc toho nepřijaté dítě pro své rodiče dělá, tím méně respektu a uznání od nich obvykle obdrží. Silná a neopětovaná citová vazba na rodiče někdy zabraňuje vnímat kladné hodnocení a pozitivní přijetí od jiných lidí, jindy má klient neustálou potřebu se ujišťovat, že nepostupuje špatně nebo nedělá chyby. Pochopení a respektující přístup je základem, který může škody způsobené nepřijetím v rodině zcela napravit nebo alespoň zmírnit, avšak i přesto je obvykle potřebná i dlouhodobá psychoterapeutická péče.

Mgr. Petra Štarková
psycholožka a publicistka

Kryoterapie – léčba chladem pomáhá překonávat podzimní únavu

S příchodem chladného podzimního počasí mnozí z nás pocítují jak zvýšenou únavu, tak psychické obtíže spojené se stresem, ale i zhoršení fyzických problémů postihujících zejména pohybový aparát – bojujeme s revmatickými či artritickými bolestmi kloubů; často se ozývá oslabení naší obranyschopnosti, které má za následek postižení respiračního systému – trápí nás nachlazení, chřipková onemocnění a jiné virózy.

I proto hlavně v podzimních a zimních měsících vzrůstá náš zájem o tradiční terapeutické metody, které mají kořeny v dávné historii. Jednou z těchto metod je v posledních letech i kryoterapie – fyzioterapeutická metoda, která využívá fyziologické reakce lidského organismu na extrémně nízké teploty.

Účinky kryoterapie jsou velmi povzbudivé jak po fyzické, tak po duševní stránce a stále více lidí využívá této léčebně rehabilitační a regeneračně rekondiční metody, aby lépe zvládali vysoké pracovní vytížení tolik typické pro dnešní dobu.

Procedura, kterou vám chceme představit, spočívá v působení extrémně nízkých teplot (nejčastěji od $-120\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $-130\text{ }^{\circ}\text{C}$) na vnější povrch těla, a to po dobu 2–3 minut, což vyvolá fyziologickou reakci organismu na chlad.

Pravidelný pobyt v suchém chladu tzv. kryokomore příznivě ovlivňuje zejména projevy zánětlivých a degenerativních onemocnění kloubů, dále pooperační, pouřazové a chorobné změny kosterního a svalového aparátu, psoriázu (kožní neinfekční onemocnění) a zánětlivá onemocnění kůže, choroby plic a další tělesné a psychické problémy. Tato metoda je rovněž velmi vhodná jako součást zájmových sportovních a doplňkových rekondičních aktivit.

Komplexní účinky kryoterapie na lidský organismus provází významné posílení obranyschopnosti proti akutním a chronickým onemocněním.

Uvolnění kosterní svaloviny a zlepšení funkce kloubů, zlepšení prokrvení celého těla, vymizení otoků a zánětů v oblasti končetin a snížení bolestivosti – to vše jsou průvodní jevy pravidelných návštěv kryokomory.

Po absolvování kryostimulační kúry dochází k nástupu léčebných a analgetických účinků zejména na pohy-

bový aparát (úleva od bolesti zad, kloubů, ale také ústup migrenózních bolestí hlavy atd.).

Neopomenutelným druhotným efektem absolvování kryoterapeutické kúry je vytvoření tzv. hormonální odezvy – vlivem působení extrémního chladu dochází k nárůstu hladin mnoha hormonů, např. noradrenalinu a dopaminu (zlepšení motorických funkcí, pozornosti a dobré nálady), kortizolu (zvýšení celkové pohotovosti organismu v zátěžových situacích a zmírnění účinků zánětů v těle), testosteronu u mužů (podpora sexuálního života) a v neposlední řadě vyplavení hormonu endorfinu – tzv. hormonu štěstí – či serotoninu (hormony navozující psychickou pohodu, upravují spánkový rytmus, podporují pocity psychické pohody).

Skvělé účinky této metody můžete vyzkoušet na vlastní kůži v našem centru celotělové i lokální kryoterapie – léčby chladem – na adrese Kostelecká 879, 196 00 Praha 9 – Čakovice.

Jsme přesvědčeni, že si tuto proceduru oblíbíte a nezůstanete jen

u jedné návštěvy.

Rádi bychom vám také představili první český přístroj na trhu Cryogen 2, který je určen k využití lokální kryoterapie v mnoha lékařských oborech, kterými jsou především rehabilitace, revmatologie, ortopedie, neurologie, dermatologie či sportovní lékařství.

Oproti dosud distribuovaným zařízením nabízí Cryogen 2 od společnosti Cryolab, s. r. o., především výrazně teplotně odlišnou výstupní hodnotu chladné páry, která je užitá při kryostimulačních zákrocích na lokálních postiženích pacientů. Chladicí zákrok se provádí místním působením páry kapalného dusíku o teplotě $-165\text{ }^{\circ}\text{C}$ po dobu 3–4 minut a vyvolává terapeutický, zejména analgetický efekt až po dobu 4–6 hodin.

Cryogen 2 je schopen oproti jiným obdobným přístrojům velmi efektivně prochládit postižené místo ve velmi krátkém čase, aniž by došlo ke změně teploty kostí a vnitřních orgánů. Takto provedený kryostimulační zákrok je zcela v souladu s léčebnou chladovou terapií.

Lokální kryoterapie se uplatňuje při tlumení projevů a léčbě lokálních zánětlivých revmatických onemocnění, entezopatiích, při bolestivých úponech, úrazech pohybového aparátu (zlomeniny, vymknutí, vykloubení, natáhnutí či natrhnutí šlach a svalů), dále při revmatismu měkkých tkání, diskopatiích, myalgii, degenerativních změnách, při akutním lumboischiadickém syndromu a jemu příbuzných potížích.

Dále lokální kryoterapie příznivě působí jako pomocná metoda při léčbě revmatoidního zánětu kloubů a degenerativních kloubních onemocnění, jejichž hlavním cílem je zbavit klienta bolesti.

Lokální kryoterapie napomáhá ke snižování dávek analgetických prostředků v souvislosti s úlevou od bolesti kloubů, šlach, svalů, revmatických onemocnění, a tím výrazně zvyšuje kvalitu života zejména u starších pacientů. Z mnohačetných zkušeností můžeme říci, že nejsou ojedinělé případy, kdy pacient s některými z výše uvedených obtíží po absolvování doporučené léčebné kúry, která představuje deset aplikací, mohl snížit užívání farmakologických prostředků či dokonce jejich užívání mohlo být zcela zastaveno. Další informace o přístroji Cryogen 2 naleznete na našich www stránkách: www.cryolab.cz. Přístroj Cryogen 2 je možné zakoupit i formou finančního leasingu, který vám můžeme zajistit prostřednictvím leasingových společností působících na českém trhu. Vaše dotazy o technických parametrech přístroje, o ekonomice provozu přístroje Cryogen 2 nebo o ceně či dodacích podmínkách zařízení vám rádi zodpovíme na telefonním čísle +420 777 045 328.

Kamil Stehlík

Cryolab, s. r. o.

Rychnovská 671, 199 00 Praha 18 – Letňany

Tel.: +420 777 045 328

Email: info@cryolab.cz

www.cryolab.cz

Malnutrice

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
OMBUDSMAN

jako výzva pro poskytovatele pobytových sociálních služeb

Malnutrice je medicínský pojem. Dle definice se jedná o stav výživy, kdy deficit, přebytek (nebo nerovnováha) energie, proteinů a ostatních nutrientů způsobuje měřitelné vedlejší účinky na tkáň/formu těla, funkce a výsledný klinický stav. Zdravotníci vědí, proč je důležité úzkostlivě sledovat, zda se u pacienta neobjevily známky podvýživy (jak lze laicky malnutrici opsat), a proč s ní bojovat. Nezabíjí sice nemocné přímo, ovšem může přispívat ke smrtelným komplikacím a utrpení a zmaření léčby hlavního onemocnění. Přestože je hlavní diagnóza léčena správně, podcenění dostatečné výživy vede ke znehodnocení efektu mnohdy i nákladné léčby, nemožnosti účinně rehabilitovat, dochází k úbytku svalové hmoty a tělesné zdatnosti.

Podvýživa představuje riziko především u osob s problémy s příjmem potravy nebo s pohyblivostí, s psychiatrickými či komunikačními potížemi.¹ Přeloženo do jazyka sociálních služeb: riziko malnutrice je tématem při péči poskytované také v zařízeních sociálních služeb (především pobytových). Přehlédnutí a nejednání u člověka, kterého by malnutrice poškodila, by z hlediska právního představovalo porušení smlouvy o poskytnutí sociální služby (v části o poskytnutí stravy a potřebné související péče), v případě vzniku závažného poškození zdraví nebo utrpení by poskytovatel mohl čelit občanskoprávní žalobě (pro vznik škody a zásah do osobnosti člověka) a mohl by hrozit i trestněprávní postih. To je dost na to, aby bylo riziko malnutrice v hledáčku zájmu poskytovatele, jehož cílová skupina je v riziku. Krom toho, jak bylo výzkumy podloženo, může již vynaložené malé úsilí vést k výraznému zlepšení zdravotního stavu ohrožených osob.

Veřejný ochránce práv provedl v roce 2011 čtyři pilotní šetření (v rámci syste-

matických preventivních návštěv) zaměřené na práci s rizikem malnutrice, jeho prevenci a léčbu malnutrice ve zdravotnickém zařízení (typu léčebna dlouhodobě nemocných a psychiatrická léčebna) a zařízení sociálních služeb. Jako přizvaný odborník při nich působil lékař specialista. Ochránce se rozhodl tématu věnovat proto, že jednak obdržel související stížnosti a jednak se čas od času v médiích objevují obvinění ze špatného zacházení s nemocnými, především starými lidmi.

Péče byla sledována se zřetelem na zásady boje s malnutricí pacientů zdravotnických zařízení, totiž podle motta odhalit – ovlivnit – sledovat. Nebudu popisovat stav zjištěný v jednotlivých zařízeních – nejednalo se o „vzorek“ s nějakou vypovídací schopností. Shodou okolností to bylo v soukromém zařízení sociálních služeb, kde byla zjištěna kritická situace, celkově i vůči konkrétním klientům. V jednom navštíveném zdravotnickém zařízení byl zjištěn příkladný stav, ve dvou spíše intuitivní přístup tam, kde je na místě systematická a promyšlenost. Ve dvou zařízeních byl zjištěn nedostatek personálu (pro potřeby krmení a dokrmování).

V součinnosti s přizvaným specialistou formuloval ochránce několik doporučení:

1. Zavést jednoduchý nutriční screening² při nástupu uživatele.
Tj. při nástupu zaznamenat údaje o váze, výšce, BMI, příjmu potravy. U pacientů, kteří se nepostaví, zaznamenávat údaje o obvodu paže namísto tělesné váhy.
2. V případě odhalení rizika malnutrice, resp. přítomné malnutrice zajistit odborné vyšetření s cílem stanovit nutriční plán, nutriční intervenci a plán kontrol.

Pokud BMI klesne pod 20 a/nebo příjem potravy bude pod tři čtvrtiny porcí a/nebo

váhový úbytek dosáhne 5% za měsíc, objednat vyšetření dietní sestrou nebo lékařem (internistou, nutricionistou).³ Vhodně reagovat například změnou stravy, zařazením svačinek, eventuálně sippingu. Doporučení specialistů (jejich ordinace) zaznamenávat do dokumentace – slovní doporučení mohou být zapomenuta. Může se stát, že situace uživatele bude vyhodnocena jako přesahující možnosti zařízení sociálních služeb a bude mu muset být nabídnuta hospitalizace.

3. Riziko malnutrice pravidelně hodnotit a zavést nutriční dekurz.

Dále výše uvedené hodnoty sledovat s cílem vyhledat nově vzniklá rizika. Kde vystane potřeba, pro pořizování záznamů o příjmu potravy, váze, dietě, sippingu apod. používat dokumentaci – nutriční dekurz. Dokumentace může být často zjednodušená pomocí několika dobře zpracovaných formulářů. Příjem potravy lze monitorovat jednoduchým zaškrtnutím – provádí pracovník, který odnáší talíř, a následně je výkaz založen do ošetřovatelské dokumentace. Tyto postupy zvládne po zaškolení i laik. Důležité je, aby záznamy byly vypovídající (objektivizované).⁴

4. Stanovit, který uživatel má být krmen, kdo dokrmován, kdo má dostávat drce nou či mletou stravu.

A takové rozhodnutí dokumentovat.

5. Zajistit dostatečný počet pracovníků pro krmení pacientů.

Krmení nesmí probíhat příliš rychle, mletá strava nesmí být nástrojem pro zjednodušení práce personálu při jeho nedostatku. Nedoježený talíř je signálem pro personál.

6. Vytvořit standard péče o nasogastrickou sondu a aplikaci výživy do sondy, pokud jsou v zařízení používány.

7. Edukovat personál o významu, vyhledávání a možnostech ovlivnění malnutrice.

Mgr. Marie Lukášová

Kancelář veřejného ochránce práv

¹ V rámci celé Evropy se po dvýživa týká přes 30 milionů občanů. Většina podvyživených osob žije v domácnosti, a to zejména starší občané. Riziku podvýživy je vystaveno 10 % občanů nad 65 let věku, zhruba 40 % jsou pacienti přijatí do zdravotnického zařízení, u klientů domácí péče se uvádí až 60 %. Zdroj: Tisková zpráva STOP podvýživě nemocných a nemocem z podvýživy z 11. 6. 2009 vydaná v souvislosti s českým předsednictvím EU. <http://www.eu2009.cz/cz/news-and-documents/press-releases/stop-podvyzive-nemocnych-a-nemocem-z-podvyzivy-25119/>

² Nutriční screening je rychlý a jednoduchý proces prováděný zaškoleným pracovníkem (ošetřovatelem). Výsledkem screeningu může být zjištění, že osoba není v riziku malnutrice, ale může potřebovat opakovanou kontrolu v určitých intervalech; nebo že je v riziku a je vypracován nutriční plán a k osobě se přistupuje podle standardu dostupného na pracovišti; nebo že osoba je v riziku a je třeba více specializovanou péči, než umožňuje pracoviště.

³ Pro oblast výživy existují zdravotní výkony, které může pojišťovně vykazovat nutriční terapeut (jako ambulanti zdravotnické zařízení).

⁴ Malou vypovídací schopnost mají zápisy typu „jedla málo“.

Lůžka Latera

pomáhají nejen v hospici v Čerčanech

Lateralizace (náklon do stran) výrazně usnadňuje ošetrovatelské činnosti.

Zejména ty, které jsou spojené s fyzicky náročnou péčí o imobilní a těžce nemocné pacienty upoutané na lůžko. Proto společnost LINET vyvinula speciální řadu lůžek Latera, která je vybavena náklonem ložné plochy do stran $\pm 15^\circ$. Tato funkce pomáhá ošetrovatelkám v domovech pro seniory, ale dobře se uplatní i v nemocnicích. Nezastupitelné místo našla také v hospici v Čerčanech.

DOMÁCÍ ATMOSFÉRA S KOMFORTEM

V Hospici Dobrého Pastýře v Čerčanech se starají až o 30 onkologických pacientů v terminálním stádiu nemoci. Většina pacientů má prognózu maximálně 2 měsíce života. Hospic přesto umožňuje pacientům žít naplno, jak jim jejich nemoc dovolí. Při návštěvě na jednolůžkových pokojích zastihnete pacienta až na třetí pokus. Pacienti totiž zrovna tráví čas v denním stacionáři, kde za po-

moci terapeuta a vyškolených dobrovolníků vyrábějí rukodělné výrobky. Ostatní, kteří zrovna netvoří a nepřejí si zůstat na pokoji, pozorují z mobilního lůžka okolní dění. „Denní stacionář je přístupný i lidem zvenku, ale příliš klientů ho nevyužívá. V mnoha rodinách stále převládá názor, že seniorům stačí k plnohodnotnému životu televize,“ posteskuje si ředitelka hospice Alice Tajerová. Zařízení dále provozuje odlehčovací služby, které pomáhají rodinám v náročné péči o své blízké, tzn. respitní lůžka, centrum den-

ních služeb, domácí hospicovou péči, asistenční služby, půjčovnu zdravotnických pomůcek a odborné sociální poradenství.

LATERY VE SLUŽBÁCH OŠETŘOVATELEK

Hospic Dobrého Pastýře poskytuje péči v útulných, špičkově zařízených jednolůžkových pokojích se zázemím pro rodinné příslušníky a přátele. Některé z pokojů jsou vybavené moderními polohovacími lůžky s laterálním náklonem do stran, která zvyšují komfort pacientů. „Lůžka Latera snižují náhlu ošetrovatelek při manipulaci s imobilními pacienty, kteří tvoří 80 % obyvatel hospice. Takových lůžek máme celkem 7 a pořídili jsme je z grantových prostředků. Kdybychom měli další podobnou příležitost, určitě ji využijeme. Bylo by ideální mít je na každém pokoji,“ říká ředitelka hospice Alice Tajerová. Dobré jízdní vlastnosti lůžka Latera také pomáhají při přesunech imobilních pacientů v rámci budovy, např. na koncerty ve foyer, na zahradu či do kaple.

ÚSPĚŠNÝ FENOMÉN LATERALIZACE

Latery se osvědčily i v dalších zařízeních zaměřených na péči o imobilní klienty. V Domově pro seniory Děčín oceňují laterální polohování jako pomocníka, který šetří síly při manipulaci s těžkými imobilními klienty a pozitivně hodnotí jeho přínos pro prevenci dekubitů. Sestry pražského Apoštolátu sv. Františka, který funguje jako větší „domácnost“ pro 24 imobilních řadových sester, si lůžka Latera nemohou vynachválit. Vyhovuje jim snadné polohování bez asistence další osoby i to, že takové polohování pacientům nevadí. Prokazatelné jsou rovněž zde výsledky v prevenci dekubitů. Spokojeni jsou také v Domově pro seniory Pelhřimov. Tam si pochvalují práci s lůžkem Latera zejména v nočních hodinách, kdy je na odděleních omezený počet personálu.

WWW.LINET.CZ

Latera Thema: Plnohodnotná pracovní síla v ošetrovatelství

Laterální náklon, bezpečí, přitažlivý design a snadné ovládání jsou hlavními atributy lůžek Latera Thema. Díky nim poskytují ošetrojícímu personálu účinnou podporu při péči o imobilní klienty.

Laterální náklon

Ošetrovatelské aktivity denní rutiny, jako například stání lůžka, toaleta, převlékání a hygiena pacienta, ošetrování a péče o dorzální části těla, preventivní polohování, provádění drenáží nebo přesun paraplegických pacientů na křeslo, jsou díky laterálnímu náklonu $\pm 15^\circ$ snadnější a fyzicky mnohem méně náročné.

Bezpečí

Kompletní pokrytí ložné plochy průběžnými postranicemi vytváří z lůžka bezpečný prostor. Klidné ležení bez rizika nebezpečných dekubitů zajišťuje celý systém ochranných prvků – možnost laterálního polohování, autoregrese zádového dílu a kompatibilita postranic s aktivními matracovými systémy.

Kardiacké křeslo

Tato poloha je vhodná pro prevenci plicních komplikací a jako výchozí poloha pro mobilizaci pacientů.

Liberecký kraj je pokryt komu

Rozhovor s radním Pavlem Petráčkem

V Libereckém kraji skončil individuální projekt IP 2 – Podpora střednědobého plánování a rozvoje kvality sítě sociálních služeb v Libereckém kraji. Tento projekt přispěl k pokrytí celého kraje komunitními plány, zatažením aktérů do Krajské koordinační struktury a k celoživotnímu vzdělávání. Tématu plánování sociálních služeb v Libereckém kraji je věnován rozhovor s Pavlem Petráčkem, členem rady Libereckého kraje pověřeným řízením resortu sociálních věcí.

Můžete nám individuální projekt IP 2 krátce představit?

Dvouletý individuální projekt IP 2 – Podpora střednědobého plánování a rozvoje kvality sítě sociálních služeb v Libereckém kraji zahájil svou realizaci 1. října 2009. Kraj na jeho realizaci získal přibližně 32 mil. Kč z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Cílem projektu bylo posílení podpory začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených tímto vyloučením, včetně odstraňování bariér v přístupu ke vzdělávání a k zaměstnávání, cestou zajištění a zvyšování dostupnosti, kvality a kontroly sociálních služeb na území Libereckého kraje. Aktivita projektu byly rozděleny do dvou částí:

A) Střednědobé plánování sítě sociálních služeb v Libereckém kraji

B) Vzdělávání pro poskytovatele a pracovníky sociálních odborů na obcích a kraji

Kolik lidí na projektu pracovalo?

Celkem to bylo 13 osob. Manažerka projektu, manažerka Krajské koordinační struktury a koordinátorka projektu pracovaly na Krajském úřadu Libereckého kraje a 10 dalších zaměstnanců, kterými byli odborní koordinátoři komunitního plánování sociálních služeb, pracovali přímo na obcích s rozšířenou působností. Tito pracovníci zajišťovali a podporovali procesy komunitního plánování sociálních služeb v Libereckém kraji. Získané informace pro stanovení priorit v sociálních službách přispěly k propojení střednědobého a komunitního plánování v celém kraji.

Zmínili jste Krajskou koordinační strukturu, co si pod tím máme představit?

Krajská koordinační struktura je jakési prostředí, ve kterém se projednávají všechny zásadní dokumenty týkající se rozvoje sociálních služeb v Libereckém kraji. Je to živá struktura, která se ne-

stále mění podle zkušeností, podle potřeby tak, aby nám všem vyhovovala.

Jak podpořil zmíněný projekt plánování sociálních služeb v kraji?

Se záměrem zvýšit povědomí o sociálních službách u široké veřejnosti projekt finančně podpořil tisk informačních materiálů v rámci Libereckého kraje, např. pro region Česká Lípa, Frýdlantu, Jablonce nad Nisou, Semil či Jilemnice, a v neposlední řadě byl pro region Liberec financován Katalog poskytovatelů sociálních služeb regionu Liberec.

Byla vytvořena Krajská metodická příručka pro plánování sociálních služeb v Libereckém kraji (dále jen „metodická příručka“), která vznikla jako praktický průvodce pro co největší množství osob, které se zapojují do procesu komunitního plánování. Příručka není závazným materiálem; záměrem je nabídnout návod na tvorbu komunitního plánu obce či regionu ověřený v praxi.

Byl vytištěn Katalog poskytovatelů sociálních služeb v Libereckém kraji. A vzniklo Datové centrum sociálních služeb v Libereckém kraji.

V projektu se také podařilo vytvořit aktivitu ve prospěch podpory procesu komunitního plánování na území obcí Libereckého kraje. Finanční prostředky byly zacíleny na vytvoření, doplnění a aktualizaci komunitních plánů tak, aby byla zajištěna kompatibilita se Střednědobým plánem LK. Vzniklé plány mají všechny jednotnou strukturu podle metodické příručky a díky projektu IP 2 se podařilo pokrýt komunitními plány i „bílé místa“, tj. obce, které komunitně neplánovaly. Ke konci projektu jsou zapojeny všechny obce Libereckého kraje do procesu plánování sociálních služeb.

Zmínili jste Datové centrum, co to vlastně je?

Datové centrum představuje interaktivní softwarový program, který usnadňuje obcím, poskytovatelům sociálních služeb i občanům vyhledat co nejjednodušším způsobem potřebná validní data týkající se poskytovaných sociálních služeb na daném území. Pro veřejnost je určena elektronická verze průběžně aktualizovaného Katalogu poskytovatelů sociálních služeb v Libereckém kraji. Jedná se o unikátní systém sběru dat, kdy poskytovatelé sociálních služeb aktualizují údaje o své organizaci přímo v internetové databázi. Pro občany to znamená, že stačí zadat internetovou adresu www.datovecentrum.info a na stránce, která se načte, je možné přímo hledat v katalogu poskytovatelů sociálních služeb. Hledat lze podle názvu instituce, lokality, druhu služby nebo dle cílových skupin, kterým je služba určena.

Zmínili jste, že projekt IP 2 byl zaměřený také na vzdělávání. Pro koho bylo nastaveno a co bylo jeho cílem?

V rámci projektu se uskutečnilo 9 akreditovaných vzdělávacích kurzů, které se zaměřily na všechny úrovně zajišťování sociálních služeb od úředníků sociálních odborů obcí, měst a kraje přes metodiky zavádění standardů kvality sociálních služeb až po vedoucí pracovníky poskytovatelů sociálních služeb a jejich zaměstnance. Vzdělávání bylo koncipováno pro všechny účastníky jako bezplatné a zaštitily jej odborné vzdělávací instituce. V průběhu

nitními plány

jednoho roku, kdy všechny vzdělávací kurzy proběhly, bylo vyškoleno téměř 350 osob z regionu Libereckého kraje. Projekt se snažil vyhovět vysoké poptávce po vzdělávání pracovníků sociální péče a z původního záměru 50 absolventů se podařilo vyškolit téměř 150 pracovníků v návaznosti na navýšení počtu vzdělávacích kurzů pro tuto cílovou skupinu. V rámci vzdělávání zaměřeného na sociální prevenci vznikla metodická příručka a manuál dobré praxe pro pracovníky, kteří působí v této oblasti.

Cílem vzdělávacích aktivit byla podpora nastavení systému celoživotního vzdělávání takovým způsobem, jenž přispěje ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb a podpoří proces plánování sociálních služeb v Libereckém kraji.

Jaké další akce se realizovaly díky projektu IP 2?

Realizovaly se dvě konference: úvodní a závěrečná. Smyšlením konferencí bylo představit záměr, aktivity a výstupy projektu poskytovatelům sociálních služeb a zástupcům měst a obcí Libereckého kraje. Dále proběhla konference koordinátorů plánování rozvoje sociálních služeb z krajů České republiky s cílem sdílení zkušeností z komunitního plánování v ostatních krajích a také dva Veletrhy poskytovatelů sociálních služeb Libereckého kraje (v roce 2010 a 2011). Ty byly především určeny pro širokou veřejnost, která se mohla blíže seznámit s činnostmi jednotlivých organizací poskytujících sociální služby v našem kraji. Veletrhy se každým rokem těšily zájmu více než tisíce návštěvníků a přibližně poloviny organizací z celkového počtu všech poskytovatelů sociálních služeb působících v Libereckém kraji. V rámci letošního veletrhu se uskutečnil mimo jiné workshop pod názvem „Jak si nejlépe vybrat sociální službu“, který byl připraven individuálním projektem Libereckého kraje „IP 1 – Služby sociální prevence v Libereckém kraji“.

Jak bude pokračovat proces komunitního plánování do budoucna?

Na proces komunitního plánování po ukončení projektu IP 2 navázal od října tohoto roku další dvouletý individuální projekt Libereckého kraje IP 3 pod názvem „Rozšíření nástrojů pro podporu systému plánování sociálních služeb v Libereckém kraji“. Hlavním cílem projektu je zpracování kvalitního Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Libereckém kraji pro období 2014–2017. Mělo by se to podařit díky zkvalitnění plánovacího procesu, prohloubení spolupráce všech aktérů na celém území kraje a rovněž díky zlepšení informační a datové podpory procesů.

A nějaké slovo na závěr našeho rozhovoru...?

Jsem velice rád, že mám kolem sebe tým odborníků z řad pracovníků odboru sociálních věcí a chtěl bych jim tímto také poděkovat, že zdárně vedli a realizovali projekt a podařilo se jim naplnit všechny indikátory a některé dokonce navýšit. V neposlední řadě děkuji i obcím Libereckého kraje, neboť spolupráce s nimi byla vynikající.

Text: **Zdeněk Kašpárek**

Foto: **archív**

Zkrácení pracovní doby zaměstnancům

Dotaz čtenáře:

Máme pracovníky na plný úvazek na pozici pečovatelské, kteří od cca 9.00 do 14.00 rozvážejí obědy a v době před a po tomto rozvozu chodí ke klientům. Nyní nám klientela ubývá a já pro tyto pracovníky nemám dostatek práce mimo rozvoz obědů. Stačilo by, kdyby měli úvazek jen na dobu rozvážky, tj. 5 hodin. Ovšem se zkrácením úvazku by museli souhlasit, což zřejmě nebudou, a jejich místa také zrušit nemůžu, protože rozvoz stravy musíme zajistit. Je tato situace nějak řešitelná? Samozřejmě, že pokud přichází nový pracovník na rozvoz obědů, dostává už smlouvu zkrácenou, ale co s těmi stávajícími?

Odpovídá JUDr. Vladimír Hort:

Podle ustanovení § 13 odst. 3 zákoníku práce (ZP) má zaměstnanec v pracovním poměru právo na přidělování práce v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby. Jednou z možností, jak překlenout po určitou dobu nebo i trvale omezený přísun práce, je sjednat se zaměstnanci kratší pracovní dobu. Formálně je možné takovou dohodu zakotvit v dodatku pracovní smlouvy, ale také v jakékoli jiné smlouvě. Změnu pracovní smlouvy je podle § 40 odst. 1 ZP nutné provést písemně. Podle § 80 ZP pak zaměstnancům přísluší mzda nebo plat, které odpovídají této kratší pracovní době. ZP tak neomezuje ani minimální či maximální délku sjednané kratší pracovní doby, ani po jakou dobu tak může být dohodnuto. Zaměstnavatel nemůže o kratší pracovní době se současným snížením mzdy rozhodnout sám, protože mu v tom brání zásada upravená v již zmíněném § 13 odst. 3 ZP a práci musí zaměstnanci přidělovat v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby.

Nastane-li situace, že zaměstnanec nebude souhlasit s žádnou změnou sjednané pracovní doby a zaměstnavatel přesto bude nezbytně potřebovat stanovenou týdenní pracovní dobu změnit, nezbytvá, než celou záležitost řešit cestou organizační změny, při níž se zaměstnanec stane – vzhledem k rozhodnutí zaměstnavatele – nadbytečným. Organizační změna v tomto případě spočívá v tom, že zaměstnavatel nezbytně potřebuje takového zaměstnance, který bude v tomto případě ochoten pracovat po dobu kratší, než je stanovená týdenní pracovní doba. Důsledkem pak bude výpověď pracovního poměru ze strany zaměstnavatele podle § 52 písm. c) ZP pro nadbytečnost zaměstnance a samozřejmě vznik práva zaměstnance na poskytnutí odstupného podle § 67 ZP. Zaměstnavatel poté přijme nového zaměstnance na nově vytvořené pracovní místo se sjednanou kratší pracovní dobou. Pokud by tímto „novým“ zaměstnancem byl onen původní zaměstnanec, se kterým by byla uzavřena nová pracovní smlouva nebo dohoda o pracovní činnosti, vznikla by mu povinnost vrátit odstupné nebo jeho poměrnou část (§ 68 odst. 1 a 2 ZP).

Pro komplexnější pohled na tuto otázku považuji za nezbytné uvést, že zaměstnanec, kterého se návrh zaměstnavatele na snížení pracovního úvazku týká, musí při svém rozhodování, zda přistoupit na dohodu, nebo přijmout výpověď ze strany zaměstnavatele, vzít v úvahu, že pokud nezíská během výpovědní doby nové zaměstnání a stane se jako nezaměstnaný klientem úřadu práce, bude mu výplata podpory v nezaměstnanosti (pokud na ni získal nárok) odsunuta v důsledku odstupného od zaměstnavatele o 3 měsíce.

náhledy, ohlasy
komentáře

Příspěvky uveřejněné v této rubrice se nemusejí shodovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo na redakční úpravu a krácení příspěvků bez vědomí autorů i na případné odmítnutí urážlivých či jinak nevhodných příspěvků.

„Vzpomínání je tak příjemné“

Přiznáváme, že stejně jako to bylo před pár lety s pojmem ergoterapie nebo později termínem supervize, i pojem reminiscenční terapie byl zprvu zaměstnanci našeho domova vnímán jako zbytečný vetřelec ze světa málo praktického „hogo fogo“ nazírání na péči o seniory. Teprve pár seriózních odborných článků (mimo jiné i článek uveřejněný v září 2010 v časopise Sociální služby od autorky Bc. Mgr. Veroniky Hojgrové, DiS., ze Sociálních služeb Olomouc, p. o.) a následné absolvování specializovaného kurzu nám objasnilo, co se za souslovím „reminiscenční terapie“ vlastně skrývá a dokonce v nás vzbudilo zvědavost, jak by metoda zafungovala na naše klienty (provozujeme pobytové služby domov pro seniory a domov se zvláštním režimem, průměrný věk klientely je 84 let). A tak byl odstartován projekt, jehož prvním hmatatelným výsledkem byla vernisáž výstavy

předmětů, které byly běžnou součástí českých domácností v 60. a 70. letech minulého století a obklopovaly klienty našeho domova v době jejich mládí a produktivního života (prosinec 2010). Výstavu jsme nazvali „Němí svědci našeho mládí“. O výběr exponátů a jejich citlivé zakomponování do prostor domova se postarali lidé nadmíru povolání – obyvatelka našeho domova akademická malířka paní Inez Tuschnerová a její kamarád, známý brněnský grafik pan František Borovec. Od března letošního roku pak v rámci ergoterapie uskutečňujeme pravidelná vzpomínková posezení s klienty. Zaměřili jsme se zejména na tato témata: dětství, domov, rodina, kamarádi, sousedé, škola, povolání, první láska. Paralelně shromažďujeme exponáty pro výstavu „Němí svědci našeho mládí II“ – tentokrát oblečení a módní doplňky z druhé poloviny minulého století. Už máme domluveno, že vernisáž výstavy bude zpestřena přehlíd-

kou historických klobouků z dílny Kloboukového klubu v Brně. A modely budou kdo? No přece naše babičky a dědečkové. A co nás těší momentálně? Mockerát jsme slyšeli, že senioři pozitivně reagují na panenku vloženou jim do náručí, že v nich hračka evokuje vzpomínky na jejich dítě, když bylo malé a potřebovalo rodičovskou péči a lásku. Hodně jsme zvažovali, zda do toho jít, přece jenom se nám zdálo, že by nás někdo mohl nařknout z infantilního přístupu ke klientele. Ale nakonec se „panenka-miminko“ v domově přece jen objevila. A reakce klientů? Koukněte na přiložené snímky. Metoda zafungovala na 110%. A co víc? Hrál si i personál. I pro nás je vzpomínání příjemné, a to je obrovská přidaná hodnota té „naší“ reminiscenční terapie.

RNDr. Helena Valkounová

ředitelka Domova pro seniory
Mikuláškovo nám., p. o.

INZERCE

UNASYS⁺
hospital drinks system *plus*

UNIKÁTNÍ ŘEŠENÍ PITNÉHO REŽIMU
OD SPOLEČNOSTI AG FOODS GROUP A.S.

- 100% servis ze strany AG FOODS
- Úspora nákladů v porovnání s klasickou přípravou
- Dodávka pitného režimu od společnosti s certifikáty ISO, HACCP, BRC a IFS
- 100% hygiena při přípravě a výdeji nápoje
- 100% kultura při výdeji nápojů
- 100% kontrola nad celkovými náklady na pitný režim
- Možnost dodání s filtrací vody BRITA

Společnost AG FOODS Group a.s. přichází s novou generací nápojových systémů, která přináší zvýšení uživatelského komfortu a individuální přístup ke každému uživateli.

Nápojový systém UNASYS PLUS byl vyvinut pro nemocnice, domovy pro seniory, uživatele sociálních služeb a dalších provozů s decentralizovaným výdejem nápojů při plné automatizaci. Systém UNASYS PLUS je tvořen automatem Bianchi Lei SA, nerezovými konvicemi a stojanem pod automat.

Automat Bianchi Lei SA je vybaven 12 tlačítkovou volbou, která je plně konfigurovatelná až pro 5 druhů nápojů a různé varianty dle požadovaného množství. V automatu je možné kombinovat čaje (slazené či neslazené dle chuti a potřeb strážníků či jednotlivých provozů), kávovinu, ale i polévky.

Pro více informací pište na e-mail:
jana.vodickova@agfoods.eu

AB-plus, Vaše kancelář.cz partner pro dodávky kancelářských potřeb

Společnost AB-plus, VašeKancelář.cz už od roku 1991, tedy od svého vzniku, se snaží prosadit na náš trh filosofií osobního vztahu ke klientům a komplexnost poskytovaných služeb.

Co to znamená v praxi?

Naše společnost nabízí všem svým klientům nejen 100% kvalitu dodávaných kancelářských potřeb, kancelářského nábytku, kancelářské techniky, spotřebního materiálu, drogistického zboží a občerstvení, ale také 100% logistický servis či individuální odběrový plán postavený na jedinečných potřebách odběratele. Každý zákazník je opečován svým prodejním konzultantem a oddělením podpory prodeje, kteří okamžitě řeší jeho potřeby.

Mottem společnosti je „dáváme vždy něco navíc ... dáváme MAXIMUM“

Plně v duchu tohoto motta jsou neustále zdokonalovány jednotlivé procesy pro maximální spokojenost zákazníka. Ať už výběrem nabízených produktů, tak logistikou, a především pak přínosem novátorských způsobů zabezpečení chodu Vaší kanceláře v podobě e-objednávkového systému, sledováním nákladovosti či až outsourcingem jak v oblasti kancelářských potřeb, tak tiskových řešení a work flow.

Společnost AB-plus, VašeKancelář.cz při své činnosti vytváří podmínky pro zaměstnávání sociálně potřebných a tím splňuje zákonnou realizaci dodávek v režimu tzv. Náhradního plnění. Celkový podíl osob se ZPS je více jak 80%.

A navíc pro členy APSS ČR

- sleva ve výši až 40% pro členskou organizaci APSS ČR,
- kompletní sortiment všeho co Vaše kancelář potřebuje,
- dodávky po celé ČR ZDARMA při objednávce nad 1.000,- Kč bez DPH,
- sofistikovaný objednávkový systém na www.vasekancelar.cz,
- daňová úleva na odebrané zboží ve výši 35,7% v režimu tzv. Náhradního plnění,
- ISO certifikace 9001, 14001, 18001 a 27001.

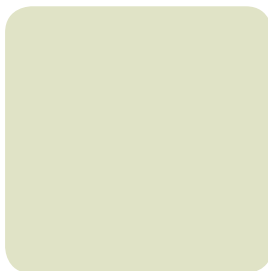
Děkujeme Vám, že odběry od AB-plus, VašeKancelář.cz pomáháte i Vy.

www.vasekancelar.cz
tel. / fax: 800 900 088

Zvedací zařízení Liko

Důstojnost, bezpečnost, kvalita

Výhody výrobků Liko:

- nejširší nabídka stropních a mobilních zvedacích systémů na trhu;
- unikátní vlastnosti také pro rehabilitaci a nácvik chůze;
- vysoce odolné závěsné vaky ve všech velikostech a různých materiálech, speciální závěsy pro koupání, po amputaci, pro nácvik chůze;
- různá řešení pro přesun mezi místnostmi vhodné pro každý byt či zařízení;
- dokonalá kvalita evropské jedničky za překvapivě dostupné ceny.

Zvedáky Liko nabízí společnost Dartin a její partner firma Medicco. Neváhejte nás kontaktovat pro podrobnější informace, nabídku, nebo profesionální radu pro Vaši individuální situaci.

www.dartin.cz
tel.: +420 241 470 361

www.medicco.cz
tel.: +420 604 268 565

Okénko České asociace Sport pro všechny

Pro cvičení v domácím prostředí využijeme ještě jednou židli. Tentokrát jsou cviky zaměřeny na protažení svalů paží a hrudníku. Cvičíme zvolna a dbáme na pravidelné dýchání.

Stojíme čelem k opěradlu židle a zlehka se o něj opíráme rukama:

S mírným výponem a protažením trupu vzhůru provedeme pravou paží oblouk do vzpažení až za hlavu (nádech), zpět do stoje (výdech), obě ruce na opěradlo.

Totéž druhou paží (6x).

Sed na židli, chodidla na zemi, paže volně podél těla:

Přes upažení ruce v týl, lokty vzad, mírný úklon vpravo, trup zpět a připazdit.

Totéž na druhou stranu (4x).

Sed na židli rozkročmo, upažit povyš:

S výdechem předklon vpravo, čelo k pravé noze, ruce na pravé koleno, s nádechem vzpřim a upažit povyš. Totéž vlevo (4x).

Autor: **PhDr. Marie Skopová**
členka Komise seniorů ČASPV
Kresby: **PhDr. Ladislav Růžička**

Advent je blízko...

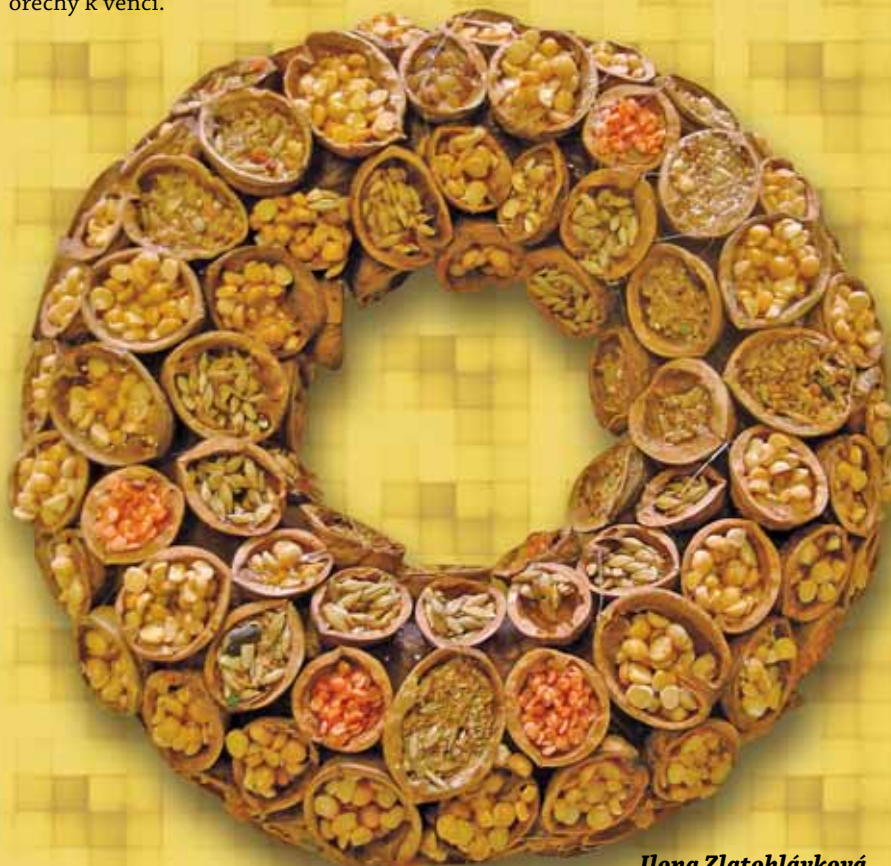
Věnec z ořechů

Materiál, pomůcky:

- polystyrenové kolo o průměru 25 cm
- vodové barvy
- štětec
- luštěniny (popřípadě kávová zrnka, čaj, čajové lístky a další přírodniny)
- skořápky ořechů
- tavná pistole
- klovatina

Korpus věnce natřeme vodovými barvami na hnědo. Skořápky naplníme luštěninami, poté zakápneme klovatinou a necháme dostatečně zaschnout. Doba zasychání lepidla je asi jeden den. Tavnou pistolí připevníme naplněné a zaschlé ořechy k věnci.

Ilona Zlatohlávková
instruktor sociální péče

Domov pro seniory Severní Terasa, p. o. Ústí nad Labem

Střípky z domova

Indiánské léto

Prostějov – Pod názvem „Indiánské léto“ se v úterý 6. září 2011 za pěkného slunečného počasí uskutečnila v Centru sociálních služeb Prostějov zdařilá akce – Olympiáda seniorů s mezigeneračním setkáním.

Uživatelé služeb se na tuto akci chystali několik týdnů. Jednak zpěvem indiánských písní, které evokovaly jejich vzpomínky z dětství, povídkám o zvycích a tradicích indiánů a o filmech, které kdysi zhlédli. Zhotovovali také nejrůznější dekorace, např. indiánské čelenky, oblečení, náramky, talismany a lapače snů, kreslili obrázky s indiánskou tematikou, které pak sloužily k výzdobě areálu.

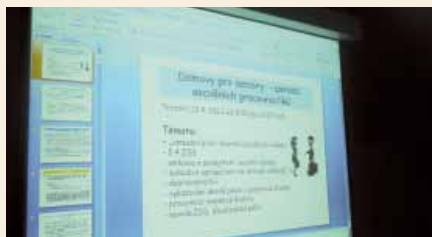
První část programu vyplnila Indiánská olympiáda, kde soutěžili hosté z okolních zařízení sociálních služeb spolu s domácími v pěti soutěžních disciplínách. Pro děti byla připravena naučná indiánská stezka, různé soutěže a hry. Na konci stezky dostaly od „Strážce pokladu a ohně“ sladkou odměnu. Olympiádu zakončilo slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen z rukou indiána ze skupiny Pšito Oyate, která navodila pravou indiánskou atmosféru. Uživatelé služeb měli možnost naučit se jednoduché taneční kroky a aktivně se zapojit do tance. Velmi působivým zakončením byl tanec „Kruh přátelství“, v němž se spojily ruce uživatelů služeb, dětí, personálu, indiánů a tím došlo k naplnění mezigeneračního setkání akce.

Lýdia Navrátilová, ergoterapeutka
Centrum sociálních služeb Prostějov

Porady sociálních pracovníků

Albrechtice nad Orlicí – V únoru letošního roku se na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje konala první porada sociálních pracovníků a sociálních pracovníků (dále jen SP) působících v sociálních službách, která byla úvodním setkáním pro SP z celého kraje. Vedle toho, že se jednalo o setkání seznamovací, při kterém jsme diskutovali i o tom, jaký počet pracovníků a pracovníků pro poradu je vhodný, jaké druhy sociálních služeb

„namixovat“, aby byl obsah přínosný pro všechny zúčastněné, hovořili jsme také o tématech z naší praxe, která nás zajímají, tíží nebo nám třeba dělají radost.

13. 9. a 20. 9. jsme se zúčastnili dalších porad (určených pro SP z domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem a SP pečovatelských služeb) a jsme velice rádi, že Krajský úřad Královéhradeckého kraje má zájem a dává nám prostor pro realizaci takovýchto setkání. S předstihem jsme měli možnost zasílat témata i konkrétní situace, o kterých chceme hovořit, a porada nám přinesla většinu odpovědí, které jsme hledali. Vedle toho se můžeme blíže poznat s kolegy a kolegyněmi z ostatních služeb, což nám pomůže v navázání spolupráce a sdělování dobré praxe. Taková setkání jsou tak v konečném důsledku zejména přínosem pro klienty, neboť nám pomáhají přinášet nové nápady a zlepšovat kvalitu poskytovaných služeb. Přestože v měsíci září Krajský úřad Královéhradeckého kraje opouští metodičky a zároveň realizátorky těchto porad – Soňa Chloupková a Martina Panenková – věříme, že pracovníci, kteří převezmou „štafetu“, nezapomenou na to, že tato setkávání mají svoji důležitou roli při kvalitním poskytování sociálních služeb a budou pokračovat.

Mgr. Jana Tichá, Bc. Marcela Hauke
Domov důchodců Albrechtice nad Orlicí

Otevřené dveře v Jesenci

Jesenec – V rámci týdne sociálních služeb ČR proběhl 2. října Den otevřených dveří v Domově důchodců Jesenec na Prostějovsku. Akce se konala k příležitosti 300 let výročí barokního zámku, v jehož prostorách domov sídlí. Současně proběhly oslavy 300 let od položení základního kamene sousedícího kostela sv. Libora.

Pracovníci domova nabídli návštěvníkům komentovanou prohlídku spolu s malým pohoštěním. Hrdě přitom představovali novou, vlídnější tvář sociálního zařízení pro seniory, kterou DD Jesenec získal v posledních několika málo letech. Zájem o prohlídku byl opravdu velký a hosté, kteří dojeli z blízkého i vzdáleného okolí, ze zvědavosti či ze zájmu o po-

skytnutí služby, a bylo jich cca 120, byli mile překvapeni moderním interiérem zámku z roku 1711, barevnou výmalbou pokojů i společných prostor či pestrá nabídkou aktivit pro seniory.

Prostory domova se přitom neustále upravují, aby byly pro uživatele co nejvíce komfortní a co nejméně bariérové, což vzhledem ke statutu památkového objektu bývá občas složité docílit. Ještě v říjnu započne v DD Jesenec roky očekávaná rekonstrukce pudy – půdní vestavba v objektu přístavby k hlavní budově, kterou v závěru léta schválil vlastník objektu – Olomoucký kraj. Měla by přinést tři nové pokoje pro uživatele a nové zázemí pro pracovníky v sociálních službách, tj. vlastní pracovnu vč. hygienicko-technického příslušenství a nové pojízdné sklápěcí plošiny pro osoby se zdravotním postižením.

Mgr. Yvona Andělová
sociální pracovníce DD Jesenec
a vedoucí sociálního úseku
(redakčně kráceno)

Zámecká slavnost

Kolešovice – Už od začátku týdne se všichni moc těšili na odpoledne 23. září a prosili „Matku přírodu“, aby nás pořádně zahřálo sluníčko, protože plánovaná akce se měla konat venku. O pátečním dopoledni to vypadalo, že naše prosby za krásné počasí byly vyslyšeny. Po obědě, když bylo vše hotové, mohla naše slavnost konečně začít.

Sešlost byla opravdu velká včetně některých rodinných příslušníků. K tanci a příjemnému poslechu nám zahrála ka-

Střípky z domova

pela pana Černého, která navštěvuje náš domov už několik let a je u našich klientů oblíbená. Celou kapelu tvořila harmonika, trubka a bicí, vše dokonale sladěné, doprovázené zpěvem. Přírodní parket byl plný tanečních kroků, k nimž se samozřejmě přidal i pan ředitel.

Nechybělo ani občerstvení. Všichni si mohli pochutnat na výborném jablečném štrúdlu našich kuchařek, grilovaných klobásách a na zapití byl připraven čaj, káva a samozřejmě na zlepšení dobrého trávení i pivo. K doprovodnému programu patřilo dlabání, vykrajování a zdobení dýní, zdobení věnců a draků přírodninami, barvení podzimních magnetů, poznávání listů a plodů, hraní ruských kuželek a zdobení látkové nákupní tašky tiskátky s podzimními motivy a barvami na textil.

Co říci nakonec? Snad jen, že 2. ročník kolešovické „Zámecké slavnosti“ se opravdu vydařil. Těšíme se na další akce pořádané venku.

Věra Čerňáková

pracovnice přímé péče
Domov důchodců Kolečovice
(redakčně upraveno)

Josefínské slavnosti

Křešice – Mezi široké zájmy uživatelů Domova Na Pustaji v Křešicích patří i zájem o vojenství a zvláště o to historické. Právě proto jsme pravidelnými návštěvníky Josefínských slavností v Terezíně. Letos jsme tyto navštívili 8. října 2011 a P. Burián, J. Dančo, F. Netík a J. Šverma byli skutečně celou atmosférou oslav, historickou technikou, uniformami i ukázkou bitvy nadšení.

Oldřich Körber

vedoucí Domova Na Pustaji Křešice

Zahájení projektu

Červený Hrádek – Dne 12. října 2011 od 10 hodin proběhlo slavnostní zahájení projektu „Cesta do života“. Bylo to u příležitosti Dne otevřených dveří v Domově Na Hrádku konající se v rámci Týdne sociálních služeb ČR.

Projekt byl spolufinancován na základě účelové dotace ze středočeského Fondu hejtmána na zmírnění následků živelných katastrof v rámci „Podpory hejtmána“ z grantového programu TPCA Partnerství pro Kolínsko a z financí příspěvkové organizace Domova Na Hrádku, poskytovatele sociálních služeb. Na základě výběrového řízení zakázku získala firma INVACAR, s. r. o., Katovice, která v září 2011 provedla montáž elektrohydraulické zvedací plošiny a schůdků k 9místnému automobilu Renault Master. Zařízení bude sloužit ke zlepšení kvality života zdravotně postižených uživatelů, tzn. k zajištění dopravní obslužnosti a k začlenění zdravotně postižených.

Zahájení proběhlo za účasti zástupců firmy TPCA, o. s., Prostor, o. s., Hrádeček – Červený Hrádek, Obecního úřadu Bečváry a řady dalších hostů.

Jitka Tesařová

sociální pracovnice Domova Na Hrádku

Sportovní den našich seniorů

Žďirec – Ve slunečném odpoledni 25. srpna se uskutečnil v parku u našeho domova tradiční sportovní den. Zúčastnilo se celkem 5 družstev a naše pozvání přijali také senioři ze spřáteleného Domova pro seniory U Panských z Havlíčkova Brodu. Naší snahou bylo, aby disciplíny byly nejen zábavné, ale především pestré a pro naše soutěžící zajímavé. Soutěžilo se v házení šipek na terč, ve šroubování PET lahví, skládání puzzle, hodu na plechovky a šoupané. O ocenění bojovali také zaměstnanci obou domovů, kteří byli vedoucími družstev.

Na vítěze v kategoriích družstev a jednotlivců z řad uživatelů i zaměstnanců

pak čekaly medaile a poháry. Nechybělo také občerstvení – ovoce, chladné nápoje a drobné sladkosti.

Sportovní den se vydařil a naše poděkování patří nejen soutěžícím, ale také sestřičkám, které se podílely na jeho zdárném zajištění a průběhu. A opomenout nemůžeme také fanoušky – uživatele, kteří ač sami nemohou soutěžit, přišli soutěžící do parku podpořit.

Hana Bohuňovská

vedoucí sociálního úseku
Domov důchodců Žďirec

Sportovní den v Chvalkově

Chvalkov – Za krásného slunečného počasí se dne 17. srpna 2011 v domově pro seniory uskutečnil již II. ročník zábavných sportovních her. Tým klientů našeho domova se utkal s týmem klientů Domova pro seniory Horní Stropnice a Domova pro seniory Kaplice. Celkem 9 soutěžících poměřilo svou zdatnost ve 3 disciplínách a to v kužlečkách, pétanque a vědomostní soutěži.

Celý den u nás panovala veselá, sportovní nálada. Za své výkony byli soutěžící odměňováni bouřlivým potleskem přihlížejících. Během soutěže bylo zajištěno občerstvení pro všechny zúčastněné. Výsledky jednotlivých domovů byly velmi vyrovnané a v pořadí soutěžících byl rozdíl pouze několika málo bodů. Na závěr se uskutečnilo malé posezení při živé hudbě a vyhlášení výsledků sportovních her. Všichni soutěžící byli za svou snahu a výkony odměněni.

Poděkování patří sponzorovi akce APSS ČR a všem, kteří se podíleli na organizaci akce.

Ludmila Hoffelnerová, ředitelka

Domov pro seniory Chvalkov

Telčský desetiboj seniorů

Telč – Dne 21. 9. 2011 zorganizovali zaměstnanci telčského domova pro seniory již devátý ročník telčského desetiboje seniorů pro klienty domovů pro seniory, domovů důchodců a ostatních ústavů sociální péče z blízkého i vzdálenějšího okolí. Zkušenosti z organizace a provedení předchozích ročníků prokázaly, že

Střípky z domova

sportovní aktivita je možná a vhodná v každém věku úměrně zdravotnímu stavu a schopnostem jednotlivých klientů. Letošního ročníku se zúčastnilo celkem 10 soutěžních družstev, a to nejen z kraje Vysočina, ale i z kraje Jihočeského a Jihomoravského. Mezinárodní ráz tomuto klání dala účast seniorů z rakouského města RAABS.

Soutěžila tříčlenná družstva a jednotlivci zvláště každý za sebe. Zaměstnanci DpS Telč připravili opět deset disciplín (např. hod na klauna, pantomima, najdi partnera, had štěstí apod.), které prověřily nejen určitou zdatnost seniorů při překonávání jednotlivých překážek, ale i jemnou motoriku a šikovnost.

Zahájení desetiboje se kromě ředitele DpS Ing. Miloše Roudenského účastnila i místostarostka města Hana Müllerová. Počasí letošního ročníku přálo a podpořilo skvělou náladu i výkony všech soutěžících. Odpolední vyhodnocení příjemně prožitého dne provedl starosta města Mgr. Roman Fabeš, který předal „Pohár starosty“ nejlepšímu družstvu – družstvu DpS Telč ve složení pan Robert Wisinger, paní Marie Kroupová a paní Stanislava Komoňová. Druhé místo obsadilo družstvo z Domova pro seniory Jihlava – Lesnov a na místě třetím se umístilo družstvo z domova důchodců v Pacově.

Vítězi se však stali všichni, kteří překonali neduhy stáří i svoji pohodlnost. Poděkování patří všem zaměstnancům Domova pro seniory Telč, kteří se na přípravě a realizaci této vydařené akce podíleli.

Ing. Miloš Roudenský, ředitel
Domov pro seniory Telč

Kralovický podzim 2011

Kralovice – Dne 7. 9. 2011 proběhl I. ročník regionální přehlídky Kralovický podzim.

Do kulturního domu v Kralovicích se sjelo 130 účinkujících. Shledli jsme různé varianty tanečků na židli, taneční improvizace při hudbě, sólový i sborový zpěv, recitaci, vstupy z muzikálového představení Rebelové a nechyběla ani módní

přehlídka modelů z terapeutických dílen. Každým vystoupením se veselá nálada v sále stupňovala, až vyvrcholila společným tancem většiny přítomných. Prostor mezi jednotlivými vystoupeními vyplnila Valika Janečková hrou na klávesy a lidovými písničkami, které si společně se všemi v sále zazpívala. Mezi významnými hosty nechyběli senátorka PČR Dagmara Terelmešová, bývalá radní Plzeňského kraje pro oblast sociálních věcí, zástupci spolupracujících organizací jako jsou SŠ Kralovice a občanského sdružení Klidné stáří. Hosté, účastníci i všichni přítomní se výborně bavili. A proto nebude trvat dlouho a bude se chystat II. ročník. Na závěr bych ještě touto cestou chtěl poděkovat všem, kteří se na této akci podíleli.

Libor Formánek
vedoucí úseku sociální péče
Dům sociální péče Kralovice, p. o.

Hájský kohout

Háj u Duchcova – Ústav sociální péče v Háji u Duchcova pořádal 20. 9. 2011 již osmý ročník festivalu tvořivosti s názvem „Hájský kohout“. Na festivalu se představivosti meze nekladou a každé vystoupení je přijato klienty s nefalšovaným nadšením.

Letos zde vystoupilo 104 klientů z jiných zařízení sociální péče nejen Ústeckého kraje, 8 dětí z MŠ v Košťanech, 8 dětí z MŠ v Háji a 30 domácích klientů. Celkový počet hostů byl kolem 320, mezi nimi i významných představitelů KÚ a starostů okolních obcí.

Od rána až do odpoledne se zpívalo, recitovalo a tančilo, a i když nebylo teplo, nepršelo a všichni povzbuzovali ty, co zrovna vystupovali. Účastníci využili možnosti poznávání nových kamarádů. Každým rokem vznikne celá řada nových přátelství. Podívat se přišli i lidé z okolí,

přátelé či bývalí zaměstnanci. Příjemné společenské posezení se již stalo tradicí. Celou akci moderovala vedoucí výchovy Mgr. Jitka Kosejková společně s Milanem Eröšem, klientem zařízení.

Na festival zavítal Ing. Petr Severa, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje, i další zástupci odboru sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje, dále starosta obce Háj Karel Drašner či starostka města Osek Lenka Řihová.

Nejhodnotnější je ta skutečnost, že si klienti celou akci zabezpečili ze sponzorských darů. Vedení ústavu v čele s ředitelem Mgr. Hynkem Matonohou tímto všem sponzorům vyjadřuje dík a obdiv. Již teď se všichni těšíme na příští ročník, který je plánován na 18. 9. 2012.

Mgr. Jitka Kosejková
ÚSP Háj u Duchcova
(redakčně upraveno)

Prestižní zdravotnické ocenění pro hospic

Prachatice – V sobotu 1. října 2011 převzali zástupci prachatického Hospice sv. Jana N. Neumanna v Národním divadle z rukou ministra zdravotnictví Cenu Makropulos.

Ministr zdravotnictví doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., udělil toto ocenění již tradičně u příležitosti Mezinárodního dne seniorů. Cena byla udělena v Národním divadle v Praze, a poté následovalo benefiční představení baletu P. I. Čajkovského Labutí jezero.

Cena Makropulos je nazvána podle divadelní hry Karla Čapka, která domýšlí odvěkou lidskou touhu po nekončícím životě. Poselství hry je možno chápat i tak, že nestačí jen přidat léta životu, ale je nutné přemýšlet o kvalitě života přidávaných let.

Ministerstvo zdravotnictví chce touto cenou stimulovat rozvoj nových zdravotně-sociálních služeb a současně pomáhat touto cestou měnit i stereotypy v přístupu ke stáří. Ocenění ministra zdravotnictví získal prachatický hospic za mimo-

Střípky z domova

řádný koncept péče o těžce nevléčitelně nemocné a umírající a v praxi osvědčené postupy řešící zdravotní a zdravotně-sociální potřeby v České republice.

Ministerstvo zdravotnictví zaměřilo svůj zájem na dílo a hodnoty, které nechce „běžný“ svět příliš vidět. O to je hodnota ocenění významnější.

PhDr. Robert Huneš

ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna
(redakčně upraveno)

10 let OÁZY

Karviná – 1. 8. 2011 oslavilo naše Nízkoprahové zařízení dětí a mládeže OÁZA již 10 let své činnosti v oblasti sociální prevence. Zařízení, které vzniklo v rámci programu prevence kriminality, se od počátku nachází v lokalitě Karviná – Nové město, v prostorách zřizovatele Akademie J. A. Komenského Karviná, o. s. Uživatelům ve věku 6–21 let jsou denně poskytovány odborné sociální služby a pomoc a rovněž oslavy se nesly v duchu preventivních programů. Nezaháleli jsme a společnou akcí jsme upozornili na význam bezpečnosti dětí a mládeže v průběhu prázdninového období.

Akce s názvem „Bezpečné prázdniny“ se konala dne 27. 7. 2011 ve spolupráci s karvinskou Městskou policií, Hasičským záchranným sborem a Českým červeným křížem. Akcí zaměřenou na bezpečnost a prevenci úrazů v průběhu prázdnin mírně ovlivnilo nepříznivé počasí, ale ani déšť nepřekazil možnost vyzkoušet si policejní vestu, usednout do policejního člunu či vozidla nebo nastoupit do vybaveného hasičského vozu. Naši mladí byli nadšeni z názorných ukázek práce policistů, hasičů i zdravotníků. Každý zájemce byl seznámen se zásadami první pomoci a záchrany života si vyzkoušel na figuríně. Příjemná atmosféra pokračovala i po odjezdu hostů. Připravená akce splnila své poslání, mohli jsme všem přítomným ukázat, co všechno může nízkoprahové zařízení uživatelům nabídnout, že finanční prostředky jsou vynakládány na smysluplné účely a rovněž jsme upozornili

na nezbytnost služby v dané lokalitě a záslužnou práci pracovníků zařízení.

PhDr. Mariola Krakowczyková, Ph.D.

Akademie J. A. Komenského Karviná, o. s.
(redakčně kráceno)

Náročný výběr finalistů

Ostrava – Odborná porota ukončila výběr finalistů festivalu „Nad oblaky aneb každý může být hvězdou“. Z téměř padesátky přihlášených vybrala jedenáct jednotlivců a pět kapel, kteří předvedou svůj talent společně se dvěma speciálními hosty ve velkém finále dne 12. října v Olomouci. Výtvarná část festivalu zaujala více než stotřicetku autorů výtvarných děl, z nichž se osobně zúčastní slavnostní vernisáže třiatdvacet nejlepších. Finálový koncert se uskuteční za osobní účasti patronů Moniky Absolonové, Kateřiny Kornové, Alana Bastiena a sochaře a malíře Kurta Gebauera. Festival se koná stejně jako vloni pod záštitou Asociace krajů ČR a hejtmána Olomouckého kraje Martina Tesaříka. Generálním partnerem je opět Olomoucký kraj. Letošní výběr byl podstatně těžší než vloni. „Z toho usuzujeme, že se festival líbil, a my všichni patroni z toho máme velkou radost! Úroveň záznamů se ve velké míře zkvalitnila. Některé nahrávky zněly téměř jako ze studia. Vážím si toho, že můžu být součástí tohoto festivalu a moc se už na letošní ročník těším,“ svěřil se patron festivalu, muzikálový zpěvák Alan Bastien. Úroveň kreseb jednotlivých autorů okomentoval svým osobitým způsobem také patron – sochař a malíř Kurt Gebauer. „Jsou velmi nadaní a v každém je z nich kus osobitosti. I samotní profesionálové se musejí mnohdy těžko dopracovávat k takovému přirozenému projevu. Z obrázků, které jsem viděl, tryská obrovská energie a hravost. A právě ta nám dnes často chybí.“

Mgr. Simona Součková

ředitelka ProMancus, o. p. s.
(redakčně kráceno)

Druhé narozeniny

Písek – V pátek 9. 9. 2011 Seniorský dům Písek oslavil své druhé narozeniny. Tato slavnostní událost byla zahájena

obědem, na který přijali pozvání zástupci města – pan starosta JUDr. Ondřej Veselý a za sociální odbor Mgr. Dana Martinová. Svou gratulací přispěl i Ing. Jaroslav Pospíšil, který nám jménem senátora Ing. Bc. Miroslava Krejčí, CSc., věnoval tištěné blahopřání. U slavnostní tabule dále zasedlo vedení Seniorského domu Písek v čele s Ing. Tomášem Kočím a prokuristkou Bc. Evou Kysnarovou, která k této příležitosti předala klientům sérii dechových písní jako set Karaoke. Všichni jmenovaní pronesli svá úvodní slova, jimiž popřáli Seniorskému domu Písek mnoho pěkného do dalších let. Odpoledne již celé patřilo pouze klientům a jejich rodinám, kterým tradičně k dobré náladě hrál Pepa Kozák. Jako pohoštění se podávaly klobásy a točené pivo. Po skončení hlavního programu si klienti i zaměstnanci mohli společně vyzkoušet darované karaoke a prokázat tak své hudební vlohy. Atmosféra byla skvělá a jsme rádi, že se nám tento den více než vydařil.

Bc. Daniela Trochová, DiS.

sociální pracovnice
Seniorský dům Písek

I I. dny otevřených dveří

Šebetov – Dne 17. a 18. září proběhly v Sociálních službách Šebetov již po jedenácté „Dny otevřených dveří“. Počasí opět nezklamalo, proto si bohatý program vychutnali nejen samotní klienti, ale také přes 500 hostů, kteří zařízení navštívili.

Po oba dny bylo možné navštívit tradiční prodejní jarmark s originálními výrobky našich klientů, které se setkávají s čím dál větším ohlasem.

Ve venkovním areálu, v příjemném prostředí parku v cukrárně Paní Láry-Fáry, si každý mohl vychutnat domácí zákusky, které napekl personál zařízení za pomoci klientů, či si dát nějakou grilovanou dobrůtku hned na prostranství při vstupu do zařízení. Zájemce o historii potěšilo po oba dva dny pásmo, které nacvičili zaměstnanci spolu s klienty za hudebního doprovodu Marie Máši Kubátové. V sobotním dopoledni bylo možné

Střípky z domova

shlédnout hudebně-taneční vystoupení klientů, pozdní odpoledne patřilo skupině Trní, kterou si s požitkem vyslechli a dle chuti i zatančili přítomní klienti, zaměstnanci a hosté. V neděli byla slavnostním vyvrcholením mše sv. na nádvoří a po ní koncert Marie Máši Kubátové.

Pro ředitelku zařízení Ing. Zdeňku Vašíčkovou, zaměstnance i samotné klienty bylo příjemné vyslechnout z úst mnoha návštěvníků slova uznání za vstřícné a příjemné prostředí, které se zaměstnanci spolu s klienty snaží vytvářet.

Bc. Marie Hudcová
sociální pracovnice
Sociální služby Šebetov

Italské slunce opalovalo i v září

Hodonín – I v tomto roce se klienti Zeleného domu pohody odjeli slunit k moři do letoviska Viserba poblíž městečka Rimini. Letos s nimi poprvé společně vyrazili za teplem také jejich kamarádi – uživatelé Horizontu Kyjov. „Přivítali jsme nabídku vedení Zeleného domu pohody, protože byla opravdu výhodná a klukům se u moře moc líbilo,“ uvedl Václav Úradník, vychovatel kyjovské organizace. Během ozdravného pobytu využívali zejména blahodárného, léčivého vlivu přímořského vzduchu a léčivé účinky mořské slané vody. „Hlavně na kožní onemocnění, ale i cesty dýchací má tento pobyt velice příznivé účinky,“ řekla Anna Hrušková, vrchní sestra Zeleného domu pohody. „A navíc je tady vždycky perfektní jídlo a tety z hotelu,“ doplnil Víta Tomek ze ZDP.

Na plážích „výletníci“ taktéž využívali hřiště na míčové hry, trampolínu a hráli v jižních zemích velmi oblíbenou bocciu,

na kterou je speciální hřiště na každém kroku podél pláže.

Doprovod tvořený pedagogickými a zdravotními pracovníky obou zařízení doplněný některými rodiči jim navíc program zpestřil o taneční diskotéky se soutěžemi, výletem lodí a hlavně návštěvou stylové italské pizzerie. „Zasluhou výborné vzájemné spolupráce ZDP s hodonínskou KM Travel umožníme pobyt u moře lidem i s těžším postižením, jež by se tam bez naší pomoci nikdy nedostali,“ uzavřel Petr Srnec, ředitel zařízení pro mentálně postižené z Hodonína.

Mgr. Petr Srnec, ředitel
Zelený dům pohody, příspěvková organizace

Krkonošské gerontologické dny 2011

Lampertice – Již po třinácté v řadě pořádá Domov důchodců Lampertice ve dnech 31. 8.–9. 9. 2011 Krkonošské gerontologické dny. Akce byla zahájena výstavou rukodělných prací seniorů (nejen našich) v prostorách haly bývalého Okresního úřadu v Trutnově. Součástí výstavy byla i videoprojekce z dění v Domově. V úterý 6. 9. se uskutečnily tzv. „malé hry“, kdy naši senioři soutěžili v šípkách a ruském kuželníku. Bojovali nejen o poháry, ale také o nominaci do „velkých her“. Odpoledne se tančilo při živé hudbě a konzumaci všeho dobrého, co nám dopřáli sponzoři. Nejrušněji bylo v našem Domově ve čtvrtek 8. 9. Sjeli se k nám sportovci z Domovů důchodců a Domů pečovatelské služby převážně z Královéhradeckého kraje. Celkem soutěžilo 14 družstev. Formu soutěžících otestovala hned při příjezdu nemilosrdná zima. S velkou úctou – nepoddali se a bojovali s velkým nasazením. Soutěžilo se opět v šípkách a ruském kuželníku. Nechyběla oblíbená tombola pro zúčastněné seniory, sportovní disciplína pro doprovody ani pohoštění pro všechny přítomné. V poledne účastníky zahřál vyhlášený Miluščin guláš, odpoledne pak tanec při živé hudbě. Kvůli zmíněnému počasí jsme museli být namačkáni v malém prostoru naší jídelny – větší místnost totiž nemáme a na terase byla zima. I přes to

mnozí neodjeli hned po skončení soutěží a vyhlášení výsledků. Zůstali, konzumovali a dobře se bavili.

Stanislava Dušková, aktivizační sestra
Domov důchodců Lampertice
(redakčně kráceno)

Olympiáda pro mládež s mentálním postižením

Frýdek-Místek – Slavnostním zapálením olympijského ohně, slibem závodníků a rozhodčích a tradiční hymnou Olympiády „Nechme lásku kvést“ byl dne 23. 9. na stadionu TJ Slezan Frýdek-Místek zahájen již 15. ročník Olympiády pro mládež s mentálním postižením v lehké atletice, kterého se zúčastnilo 120 klientů s mentálním postižením z celé republiky a jako již tradičně zástupci Slovenska a Polska. V rámci integrace postižených spoluobčanů zaplnili tribunu diváci – žáci základních a středních škol okresu Frýdek-Místek. Každoroční tradicí je, že se zástupci těchto škol účastní vloženého závodu – běhu na 1000 m. Letos se do sportovního klání žáci zapojili v počtu 25 závodníků. K důstojnosti tohoto jubilejního ročníku přispěli svým kulturním vystoupením žáci ZŠ z Liskovce a také zpěvačka Heidi Janků. Družstvo A Školy života se v tomto jubilejním ročníku umístilo k velké radosti domácích na krásném 3. místě. Celkově tento ročník vyhrálo družstvo Praktické školy z Nového Jičína a druhý byl SK Medvědi z Ostravy Třebovic. Vítězové získali diplom, medaile, dort a putovní pohár Primátora města Frýdku-Místku Mgr. Petra Cvika. Ředitel Denního stacionáře Školy života Gunther Kuboň ve svém proslovu při zahájení akce uvedl, že věří, že také v dalších letech nám budou stále nakloněny městské i krajské organizace a sponzoři, abychom z tohoto dobře rozjetého vlaku nevystoupili a dále měli možnost rozdávat radost potřebným.

Dana Vaňková
vychovatelka Denního stacionáře Školy života ve Frýdku-Místku
(redakčně kráceno)

Dopřejte Vaším pacientům více jistoty

Díky patentovanému kroucenému vláknu zůstávají kalhotky MoliCare Mobile suché a udržují pokožku zdravou.

Pohodlí a prodyšnost

Nový tvar spolu s vyšším obsahem vláken lycry zaručují, že kalhotky MoliCare perfektně sedí, přizpůsobí se každému pohybu a neshrnují se.

Spolehlivá absorpce

Třívrstvé savé jádro s unikátní technologií krouceného vlákna je zárukou antibakteriálního povrchu a neutrálního pH 5,5 pro zdravou pokožku. Navíc obsahuje speciální molekuly proti zápachu, čímž přispívá k většímu pocitu jistoty a bezpečí.

Více informací a **VZORKY ZDARMA** pro Vaše pacienty získáte
na bezplatné telefonní lince 800 100 333 nebo na www.hartmann.cz

MoliCare Mobile®